
BUTLLETÍ D L'ARQUEBISBAT D BARCELONA

Núm. 155 (2015) IX

31 de setembre

Redacció i administració:

Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació

c/ Bisbe, 5 – 08002 Barcelona – Tel. 93 270 10 13; Fax 93 270 13 05

A/e: info@arqbcn.cat – Webs: www.esglesiadeparcelona.cat – www.arquebisbatparcelona.cat

Prelat

Carta pastoral

Sigueu misericordiosos

Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona

El Papa Francesc ha ofert a l'Església un Any Sant extraordinari, un Jubileu dedicat a la Divina Misericòrdia, que començarà el 8 de desembre de 2015, solemnitat de la Immaculada Concepció, i acabarà el 20 de novembre de 2016, solemnitat de Jesucrist Rei de tot el món i cloenda de l'any litúrgic. El Papa, en la butlla *El rostre de la misericòrdia*,¹ publicada el dia 11 d'abril de 2015, demana a totes les Esglésies diocesanes que hi participin activament. Francesc, en l'exhortació *Evangelii Gaudium*, ens diu que «l'Església viu un desig inesgotable d'oferir misericòrdia, fruit d'haver experimentat la infinita misericòrdia del Pare i la seva força difusiva».²

«Misericordiosos com el Pare» és el lema escollit pel Sant Pare per a l'Any Sant, inspirat sens dubte en les paraules de Jesús: «Sigueu misericordiosos com ho és el vostre Pare del cel».³ És un programa de vida –diu el Papa– tan comprometedor com ric en

¹ *Misericordiae vultus (MV)*.

² *Evangelii Gaudium (EG)*, n. 24.

³ Lc 6, 36.

alegria i en pau.⁴ Aquest és també el títol que m'ha semblat adient per a aquesta carta pastoral per al curs que comença, destinada sobretot a disposar els nostres esperits per a una bona celebració del Jubileu en la nostra Església metropolitana de Barcelona.

En la butlla de convocatòria es formula aquesta pregunta: Per què avui un Jubileu de la Misericòrdia? Simplement perquè l'Església, en aquest moment de grans canvis històrics, està cridada a oferir amb major intensitat els signes de la presència i de l'apropament de Déu. És el temps oportú perquè l'Església redescobreixi el sentit de la missió que el Senyor li confià el dia de Pasqua: ser signe i instrument de la misericòrdia del Pare.

Aquesta iniciativa del Papa Francesc ens ofereix una bona ocasió per preparar unes actuacions pastorals prioritàries per a la nostra Església de Barcelona, tenint també molt en compte la reflexió que s'ha fet a nivell arxiprestal sobre les conclusions del Congrés Internacional de la Pastoral de les Grans Ciutats, que vàrem celebrar a Barcelona en dues fases (20-22 de maig de 2014 i 24-26 de novembre de 2014) i vàrem cloure a Roma entorn del Sant Pare, amb l'audiència que ens va concedir el 27 de novembre de 2014.

Es dona la circumstància, a més a més, que aquest mes de setembre ha acabat el temps d'aplicació del Pla Pastoral per a la nostra arxidiòcesi titulat *Feu tot el que Jesús us digui*, establert per als anys 2011 a 2015, i calia preparar un nou Pla Pastoral. Per això, el Consell Episcopal prepararà uns objectius pastorals per participar en l'Any Sant extraordinari, a més de les celebracions més concretes del Jubileu que s'aniran proposant i realitzant. Aquests objectius, preparats pel Consell Episcopal, han estat objecte de consulta tant al Consell Presbiteral com al Consell Pastoral Diocesà i ara em plau oferir-los a tota l'arquidiòcesi per mitjà d'aquesta carta pastoral que aspira a explicitar-ne les raons teològiques, pastorals i espirituals.

L'anterior Pla Pastoral tenia aquests tres objectius: 1. L'anunci de Jesucrist als qui no el coneixen; 2. La pastoral de la iniciació cristiana; 3. La solidaritat, expressió de la fe cristiana. El nou Pla Pastoral, amb el títol *Misericordiosos com el Bon Pastor*, té també tres objectius que, ambientats entorn del tema de la misericòrdia i del jubileu extraordinari que ens proposa el Papa, podem dir que estan en continuïtat amb els anteriors, amb una modulació nova. Els nous objectius són: 1. Acolliment amarat de misericòrdia; 2. Participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor; 3. L'atenció material i espiritual als pobres.

1. L'oportunitat de l'Any Sant extraordinari

El Sant Pare ens invita a centrar tot el Jubileu en la contemplació de Jesucrist. En la butlla, en un primer paràgraf de gran densitat teològica, el Papa ens diu: «Jesucrist és el rostre de la misericòrdia del Pare. El misteri de la fe cristiana sembla trobar la

⁴Cf. *MV* 13.

seva síntesi en aquesta paraula. Ella s'ha tornat viva, visible i ha assolit el seu cim al en Jesús de Natzaret [...] En la plenitud del temps (*Ga* 4, 4), quan tot estava disposat segons el seu pla de salvació, Ell envià el seu Fill nascut de la Verge Maria per a revelar-nos de manera definitiva el seu amor. Qui l'ha vist a Ell, ha vist el Pare (cf. *Jn* 14, 9). Jesús de Natzaret, amb la seva paraula, amb els seus gestos i amb tota la seva persona, revela la misericòrdia de Déu.»⁵

El Papa té molt bones raons per proposar al món el tema de la misericòrdia. El nostre món, com es va constatar en el recent Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, s'urbanitza de forma accelerada. I la vida en aquestes grans metròpolis és una vida sovint dominada per l'anonimat, la soledat, l'individualisme, la violència i la por. Davant d'aquestes situacions, l'Església vol prestar el seu ajut també als ciutadans de les megàpolis com als d'arreu. Sempre tenim necessitat de contemplar el misteri de la misericòrdia. La misericòrdia és la llei fonamental que habita en el cor de cada persona quan mira amb ulls sincers el germà que troba en el camí de la vida. Misericòrdia és la via que uneix Déu i l'home, perquè obre el cor a l'esperança de ser estimats malgrat el límit del nostre pecat.⁶

Per això, Francesc desitja que el Jubileu extraordinari sigui un temps en el qual tinguem fixa la mirada en la misericòrdia per poder ser també nosaltres mateixos signe eficaç de l'obrar del Pare. El Jubileu cal que sigui un temps propici per fer més fort i eficaç el testimoni dels creients. Aquesta és la intenció fonamental del nou Pla Pastoral: en una societat d'individualisme i d'anonimat, crear cèl·lules de comunió i de solidaritat, veritables comunitats cristianes que humanitzin la vida urbana, com vaig exposar en la meua carta pastoral del curs passat, *Una Església samaritana enmig de les grans ciutats*.⁷

Davant la cultura urbana, *la casa* i *la casa cristiana* que és la parròquia, el moviment o les diverses institucions cristianes, ha de ser el lloc de la trobada i del testimoni, de l'acollida i de la vivència de la fraternitat, el lloc en què ningú no sigui *descartat*. Recordem la importància que tenen en el magisteri de Francesc la *cultura de la trobada* i la vivència de la fraternitat.

2. Acolliment amarat de misericòrdia, primer objectiu del Pla Pastoral

El rerefons doctrinal dels tres objectius del Pla Pastoral es troba sobretot en la butlla de convocatòria de l'Any Sant. Per això, de cada un dels tres objectius del nou Pla Pastoral Diocesà, en primer lloc cerquem una reflexió doctrinal en la butlla i després passem a unes reflexions de caire més operatiu, que volen ser com una justificació

⁵ MV 1.

⁶ Cf. MV 2.

⁷ Cf. *Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona* 154 (2014) 525-545.

d'algunes de les accions concretes que el Pla Pastoral proposa indicativament per a cada un dels objectius.

Una característica de les megàpolis, on actualment viu el 52% de la població mundial, és la soledat, l'aïllament i l'individualisme. L'Església ha de prestar el servei d'acollir aquesta munió de persones que estan soles. I ha de ser un acolliment amarat de misericòrdia.

És molt important prendre consciència que totes les activitats eclesials que fem els cristians han de sorgir d'un cor misericordiós. El Papa Francesc ens diu que «la misericòrdia és la biga mestra que sosté la vida de l'Església».⁸ Certament, la credibilitat de l'activitat eclesial passa a través del camí de l'amor misericordiós i compassiu.

Qui hem d'acollir? Hem d'acollir a tothom, sigui qui sigui. Però especialment els qui es troben en les perifèries geogràfiques i existencials que les grans ciutats van creant i ignoren.

En el recent Congrés de Pastoral de les Grans Ciutats, es van constatar les moltes situacions de precarietat i de patiment que hi ha en el món d'avui, també en la nostra societat, i es va dir que «l'alternativa al rebuig és la misericòrdia. Incloure els exclosos, recordar els oblidats, recollir i acollir els descartats, estimar els que són invisibles per a la societat equival a descobrir Crist en els pobres. Aquest és un descobriment fonamental que cal que faci l'Església de la gran ciutat. Els pobres mostren a l'Església el Crist sofrent i per això mateix l'evangelitzen (cf. EG 198): l'Església distribueix la paraula de l'Evangelí als pobres servint-los en el cor i sobretot en l'esperit (cf. EG 200), i en rep aquest mateix Evangelí, en un intercanvi extraordinari que fecunda la gran ciutat en el seu conjunt».⁹

Penso que aquest objectiu pastoral ens dóna feina a tots i a totes les parròquies i comunitats. Cal tenir una actitud acollidora amarada de misericòrdia, que és el que avui necessiten moltes persones per trobar el rostre misericordiós de Déu.

Sobre l'acolliment, vaig proposar unes reflexions en la carta pastoral *Viure la fe i edificar la comunitat cristiana* de l'any 2013, comentant un dels objectius de l'anterior Pla Pastoral, el dedicat a la pastoral de la iniciació cristiana, especialment en l'apartat titulat «Acollir, dialogar i acompanyar».¹⁰

⁸ EG 24 i MV 10.

⁹ DS 8. Aquestes sigles corresponen al *Document de síntesi*, que és el resum de les aportacions del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats (Barcelona-Roma, maig i novembre de 2014).

¹⁰ Cf. *Bulletí de l'Arquebisbat de Barcelona* 153 (2013) 415-443

Considero que aquestes reflexions sobre l'acolliment són molt actuals. L'Església i els cristians hem de tenir una actitud constant d'acolliment de tota persona que necessita ser acollida. I amb aquest acolliment com a expressió de la misericòrdia oferirem també el diàleg i l'acompanyament dels nostres familiars, amics, veïns i de tota persona.

Seguint el Papa Francesc, assenyalo també tres paraules que ens poden ajudar a fer una revisió i reflexió conjuntes sobre aquest objectiu pastoral: *acollir*, *dialogar* i *acompanyar*.

Les parròquies han d'oferir un bon acolliment a tothom. L'acolliment és el primer contacte que té l'Església amb qui ve, que de vegades són persones que mantenen poca relació amb institucions d'Església. Per això, cal oferir-los un acolliment exquisit.

L'acolliment és fruit i expressió de l'amor a Déu i de l'amor al proïsme característics del nostre ésser cristià. És també quelcom connatural a l'Església, perquè ella ha rebut de Jesucrist la missió d'engendrar maternalment nous fills de Déu, sempre i arreu, i d'alimentar-los abundantment.

Tots els pastors, i també els fidels, hem d'imitar el Bon Pastor que acollí totes les ovelles, les conduí a bones pastures i anà a cercar l'ovella perduda. Jesús ens dona a tots exemple d'acolliment tant dels qui vénen a nosaltres com d'aquells que hem d'anar a cercar.

L'acollidor ha de mirar les persones i les seves situacions humanes i religioses amb una mirada d'amor i amb l'actitud que indiquen aquestes paraules de Jesús: «No he vingut a condemnar el món sinó a salvar-lo».¹¹ Com afirma el Concili Provincial Tarraconense, «l'Església no ha de condemnar el món que el Fill de Déu ha vingut a salvar, sinó que ha d'acceptar i estimar la societat actual perquè és la nostra; perquè, en ella, les dones i els homes de bona voluntat malden per descobrir la veritat i el bé».¹²

Per això, cal descobrir, contemplar, estimar, agrair i celebrar la presència i l'obra de Déu en cada persona que és acollida per l'Església. Aquest reconeixement de la iniciativa gratuïta de Déu podria apaivagar el neguit que neix del nostre possible protagonisme errat¹³ i dona el to i l'actitud adients per a fer un bon acolliment.

L'acollidor, juntament amb l'amor i la misericòrdia, ha de tenir molt clara la identitat del que es demana per part del qui ve i del que es pot oferir per part de l'Església. Un acolliment ben fet no consisteix pas a dir sí a totes les peticions i desigs de les perso-

¹¹ Jn 12, 47.

¹² Resolució 1b.

¹³ Cf. Concili Provincial Tarraconense, resolució 1d.

nes acollides; consisteix a acollir les persones en coherència amb la identitat eclesial. Quan no sigui possible accedir a la petició formulada, caldrà raonar els motius. En això rau sovint la creu de l'acollidor.

L'acolliment ha d'anar acompanyat del diàleg. Ens cal acollir per escoltar el qui ve i demana quelcom. En el curs del diàleg acollidor podem conèixer i entendre millor la persona que és acollida, així com les seves motivacions religioses i possibilitar un itinerari de relació i vinculació amb la comunitat parroquial.

L'acolliment demana capacitat de diàleg, que moltes vegades es realitza en un context que es pot tipificar d'entrevista o de reunió. El diàleg és ben connatural a l'Església, ja que aquesta ha de realitzar la seva missió proposant i oferint la Bona Nova de Jesús a totes les persones, a tots els grups i a totes les cultures. Pau VI, que va dedicar la seva primera encíclica al diàleg, afirma que «l'Església ha de mantenir el diàleg amb el món en el qual ha de viure. L'Església es fa paraula. L'Església es fa missatge. L'Església es fa col·loqui».¹⁴ I Joan Pau II afirmava que el diàleg pastoral és «una obligació fonamental de l'Església en els diversos ambients i nivells». Tota la història de la salvació narra aquest diàleg llarg i variat entre Déu i l'home, que parteix de Déu, el qual manté amb l'home una admirable conversa.

L'evangelització implica una mediació insubstituïble que és la comunitat cristiana. Per això, és «indispensable desenvolupar un estil de parròquia acollidora i dialogant, on tothom pugui trobar-se com a casa».¹⁵ Això demana que els seus membres siguin acollidors i dialogants envers tothom qui s'acosti a la comunitat. I en aquest sentit ha estat ben explícit el Concili Provincial Tarraconense quan afirma que «ens volem comprometre encara més a favor de la comunitat cristiana, capaç de relació i de diàleg amb la gent que desconeix Crist, a la qual pot oferir un acolliment cordial que és el rostre viu i concret del missatge evangèlic».¹⁶

L'acompanyament és la tercera actitud i activitat dels qui acullen, i està molt d'acord amb la naturalesa maternal de l'Església, la qual, com les mares, és acollidora i acompanya sempre els seus fills. Cal imitar Jesucrist, que va viure llargament amb els deixebles i els va acompanyar, ja que els va escollir «perquè estiguessin amb ell».¹⁷

L'acompanyament del pastor cal que arribi també als qui tenen una responsabilitat eclesial, com per exemple les catequistes i els catequistes. El treball de formació, de preparació i de realització d'un servei eclesial en el si de la comunitat cristiana demana que qui el realitza compti amb un acompanyament continuat. Això l'ajudarà

¹⁴ *Ecclesiam suam*, 60.

¹⁵ *Congreso: Parroquia evangelizadora*. Edice, Madrid 1989, p. 163.

¹⁶ Resolució 1e.

¹⁷ *Mc* 3, 14.

en els moments de dificultat o de desànim i també en els moments d'èxit per viure les mateixes actituds de Jesucrist, que «no va venir a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per a tothom».¹⁸ El *Directori de la Parròquia* de la Conferència Episcopal Tarraconense, de 21 de gener de 2001, en parlar del grup de persones més responsables i actives en les tasques pastorals, demana que «hi hagi un sol·lícit acompanyament d'aquestes persones, tant per acompanyar i alimentar la seva fe com perquè elles també siguin obertes i acollidores de tothom».¹⁹

Dins de les accions proposades a tota l'arxidiòcesi com a accions coherents amb aquest objectiu, hi ha l'acolliment i l'acompanyament que ja s'ofereix als esposos en situació de crisi i dels esposos cristians divorciats i casats de nou per oferir-los un servei diocesà d'assessorament en ordre a una possible declaració de nul·litat del seu matrimoni canònic. Les famílies cristianes que ja viuen en les perifèries geogràfiques i existencials, com a *Esglésies domèstiques* han d'acollir veïns, amics i coneguts per manifestar-los la misericòrdia de Déu envers ells i per oferir-los l'anunci de la Bona Nova de l'Evangeli de Jesús. Estarem molt atents als fruits del Sínode dels Bisbes sobre la família del proper mes d'octubre d'enguany.

El Papa Francesc ha volgut que, poques setmanes després de l'Assemblea Sinodal del proper octubre, comenci l'Any Sant extraordinari de la Misericòrdia. Després de la lectura de l'*Instrumentum laboris* sobre la família, tema de l'Assemblea sinodal, la meua impressió i la meua esperança és que aquesta Assemblea sinodal estigui en sintonia amb l'Any Sant de la Misericòrdia i concretament amb el contingut de la butlla pontificia *Misericordiae vultus*, oferint a les famílies de tot el món un rostre de l'Església veritablement misericordiós.

L'acolliment, l'hem de practicar també amb els nostres germans immigrants que viuen al costat nostre. Molts d'ells, cristians, participen en les nostres comunitats cristianes i en les celebracions litúrgiques. El Papa recorda que el tema de la misericòrdia és molt present en el judaisme (Antic Testament) i en l'islam (el Déu Misericordiós i Clement). Per això ens demana que «aquest Any Jubilar viscut en la misericòrdia pugui afavorir el trobament amb aquestes religions i amb moltes altres tradicions religioses i ens faci més oberts al diàleg per conèixer-les i comprendre'ns millor, elimini tota forma de tancament i menyspreu, i allunyi qualsevol forma de violència i de discriminació».²⁰

Què vol el Sant Pare en aquest proper Jubileu? Ell mateix ens respon dient-nos: «En aquest Jubileu l'Església serà cridada a guarir encara més aquestes ferides, a alleujar-les amb l'oli de la consolació, a embenar-les amb la misericòrdia i a guarir-les amb la soli-

¹⁸ Mt 20, 28; Mc 10, 45.

¹⁹ N. 25.

²⁰ MV 23.

daritat i la deguda atenció. No caiguem en la indiferència que humilia, en la rutina que anestesia l'ànim i impedeix descobrir la novetat, en el cinisme que destrueix.»²¹

El cristianisme té una tradició de realisme i el Papa Francesc en dona una prova evident en dir-nos, davant del Jubileu: «Obrim els nostres ulls per mirar les misèries del món, les ferides de tants germans i germanes privats de la dignitat, i sentim-nos provocats a escoltar el seu crit d'auxili. Que les nostres mans estrenyïn les seves, i que els apropem a nosaltres perquè sentin el caliu de la nostra presència, de la nostra amistat i de la fraternitat. Que el seu crit es torni el nostre i junts puguem trencar la barrera de la indiferència que acostuma a regnar sobiranament per amagar la hipocresia i l'egoisme.»²²

3. Acollir en el sagrament del perdó

En la celebració del Jubileu, voldria recordar una de les accions –potser la fonamental– proposades com a realització pràctica del primer objectiu del nou Pla Pastoral Diocesà: invitar els fidels a una catequesi sobre el sagrament del perdó i oferir-ne la celebració d'acord amb les disposicions de l'Església, per tal de ser acollits pel Pare ple d'amor i de misericòrdia.

En la butlla de convocatòria del Jubileu, el Sant Pare expressa un desig vehement, que voldria ser la font inspiradora del nostre nou Pla Pastoral: «Com desitjo que els anys a venir estiguin impregnats de misericòrdia per poder anar a trobar cada persona portant la bondat i la tendresa de Déu! Que a tots, creients i llunyans, pugui arribar el bàlsam de la misericòrdia com a signe del Regne de Déu que està ja present enmig de nosaltres.»²³

«L'amor de Crist arriba fins al perdó i al do de si mateix i l'Església es fa serventa i mitjancera d'aquest amor davant dels homes. Per tant, allà on l'Església sigui present, ha de ser evident la misericòrdia del Pare.»²⁴ Aquestes paraules semblen adients per a qualsevol celebració dels sagraments o iniciativa eclesial, però sens dubte tenen una aplicació especial al sagrament de la reconciliació o confessió. El Sant Pare, sent jesuïta, abans de ser nomenat bisbe auxiliar primer i arquebisbe de Buenos Aires després, passats els anys en què fou provincial de la Companyia de Jesús, dedicà un període bastant llarg al ministeri de confessor. Es nota que parla d'aquest sagrament com a fruit d'una llarga experiència personal.

S'ha escrit molt sobre el sagrament de la reconciliació com un sagrament en crisi, i certament es pot constatar que ha baixat la pràctica d'aquest sagrament per part

²¹ *MV* 15.

²² *MV* 15.

²³ *MV* 5.

²⁴ *MV* 12.

de molts cristians. Francesc recorda «el gran ensenyament» que sant Joan Pau II va oferir amb la seva encíclica *Dives in misericordia* (*Déu ric en misericòrdia*), «que en aquell moment arribà sense ser esperada i va agafar a molts per sorpresa pel tema que afrontava».²⁵ I en recorda dos passatges en particular. En el primer, el Papa polonès diu que «la paraula i el concepte de misericòrdia semblen produir un cert neguit en l'home que, gràcies als avenços tan enormes de la ciència i de la tècnica, com mai no van ser coneguts abans en la història, s'ha fet amo i ha dominat la terra molt més que en el passat. Tal domini sobre la terra, entès potser unilateralment i superficialment, sembla no deixar espai a la misericòrdia».²⁶

A causa d'això, tanmateix, «en la situació actual de l'Església i del món, molts homes i molts ambients guiats per un viu sentit de fe es dirigeixen, jo diria que gairebé espontàniament, a la misericòrdia de Déu per implorar-la en aquesta difícil i crítica fase de la història de l'Església i del món».²⁷ Aquest ensenyament és avui més que mai actual i mereix ser reprès en aquest Any Sant. Per això ens cal acollir novament les paraules de Joan Pau II: «L'Església viu una vida autèntica quan professa i proclama la misericòrdia –l'atribut més fantàstic del Creador i del Redemptor– i quan apropa els homes a les fonts de la misericòrdia del Salvador, de les quals és dipositària i dispensadora.»²⁸

Tot sagrament és un do de Crist a la seva Església. Francesc està esperançat pel que fa el sagrament del perdó i escriu: «Moltes persones estan tornant a apropar-se al sagrament de la Reconciliació, entre les quals molts joves, que en una experiència així solen retrobar el camí per tornar al Senyor, per viure un moment d'intensa pregària i redescobrir el sentit de la pròpia vida. Novament posem al centre amb convenciment el sagrament de la Reconciliació, perquè ens permet experimentar en carn pròpia la grandesa de la misericòrdia. Serà per a cada penitent font de veritable pau interior.»²⁹

Fruit de l'experiència com a confessor, el Papa Francesc fa unes consideracions de gran valor per als sacerdots que exerceixen aquest ministeri i també per als fidels cristians que celebren aquest sagrament. Comença amb una afirmació de base: «No em cansaré mai d'insistir que els confessors siguin un veritable signe de la misericòrdia del Pare. Ser confessor no s'improvisa. S'arriba a ser-ho quan, abans de res, ens fem nosaltres penitents a la recerca del perdó. No oblidem mai que ser confessor significa participar de la mateixa missió de Jesús i ser signe concret de la continuïtat d'un amor diví que perdona i que salva.»³⁰

²⁵ *MV* 11.

²⁶ *MV* 11.

²⁷ *Dives in misericordia*, 2 i 15.

²⁸ *Ibid.* 13.

²⁹ *MV* 17.

³⁰ *MV* 17.

A continuació fa una crida a la responsabilitat dels preveres: «Cadascun de nosaltres ha rebut el do de l'Esperit Sant per al perdó dels pecats, d'això som responsables. Cap de nosaltres és amo del Sagrament, sinó fidel servidor del perdó de Déu». I dóna unes orientacions pràctiques –plenes de saviesa pastoral-, inspirades en la paràbola del fill pròdig: «Cada confessor ha d'acollir els fidels com el pare de la paràbola del fill pròdig: un pare que corre a trobar el fill encara que hagi dilapidat els seus béns. Els confessors estan cridats a abraçar aquest fill penedit que torna a casa i a manifestar l'alegria per haver-lo trobat.»³¹

En la paràbola del fill pròdig, hi ha dos fills. Cal sortir a trobar també l'altre fill, que es va quedar fora, incapaç d'alegrar-se, per explicar-li que el seu judici sever és injust i no té cap sentit davant de la misericòrdia del Pare, que no té límits.

Encara en aquest apartat de la butlla, Francesc dóna un consell pràctic als confessors: que «no facin preguntes impertinents, sinó que com el pare de la paràbola interrompin el discurs preparat pel fill pròdig, perquè són capaços de percebre en el cor de cada penitent la invocació d'ajuda i la súplica de perdó. En fi, els confessors estan cridats a ser sempre, a tot arreu, en cada situació i malgrat tot, el signe del primat de la misericòrdia».³²

El Papa anuncia que durant la Quaresma de l'Any Sant té la intenció d'enviar els *Missioners de la Misericòrdia*, «preveres als qual donaré l'autoritat de perdonar també els pecats que estan reservats a la Seu Apostòlica, perquè sigui evident l'amplitud del seu mandat».³³

4. Participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor, segon objectiu del Pla Pastoral

Jesús, davant la multitud de persones que el seguien, veient que estaven malmenades i abatudes com ovelles sense pastor, va sentir una intensa compassió per elles.³⁴ Cal observar que Jesús va trobar aquella multitud quan anava amb barca amb els seus apòstols per portar-los a un lloc apartat, desert, i poder descansar una mica després de la missió a què havien estat enviats. Sobre el fons d'aquest record històric, l'evangelista compon una escena doctrinal. El *desert*, com en l'Èxode, ha florit en multitud. El poble té instint de fe i, fins i tot sense adonar-se'n, busca Déu. A Jesús, se li commou el cor perquè sap i sent la responsabilitat de ser el seu Pastor. Durant tot el dia els evangelitza i, cap al tard, ajudat pels seus apòstols, multiplicarà el pa perquè s'alimentin. És la mirada misericordiosa del Bon Pastor. La compassió de Jesús no és un mer sentiment humà, sinó la commoció del Messies en què es va fer carn la tendresa de Déu. És la mirada del Bon Pastor que ha vingut per donar la vida per totes les ovelles per

³¹ MV 17.

³² MV 17.

³³ MV 18.

³⁴ Cf. Mt 9, 36.

oferir-los la salvació. Jesús, durant els tres anys de la seva vida pública, anava arreu anunciant el Regne de Déu, comunicant la misericòrdia del Pare. Ho feia amb la paraula i amb els miracles. Ens cal tenir una mirada semblant a la de Jesús, contemplant amb ulls misericordiosos totes les persones que ens envolten com a persones per les quals el Senyor ha donat la vida i ha ressuscitat. És una mirada misericordiosa i evangelitzadora amb el desig de donar a conèixer Jesús a aquells que no el coneixen.

Per al Papa Francesc té una significació especial la misericòrdia que Jesús manifesta en la vocació de Mateu, de tal manera que el posà en el seu lema episcopal: *Miserando atque eligendo*, cita d'una reflexió de sant Beda el Venerable. Així ho explica en la butlla del Jubileu: «També la vocació de Mateu es col·loca en l'horitzó de la misericòrdia. Passant davant del banc dels impostos, els ulls de Jesús es posen sobre els de Mateu. Era una mirada carregada de misericòrdia que perdonava els pecats d'aquell home i, vencent la resistència dels altres deixebles, l'escull a ell, el pecador i públic, perquè sigui un dels Dotze. Sant Beda el Venerable, comentant aquesta escena de l'Evangelí, va escriure que Jesús mirà Mateu amb amor misericordiós i l'escollí: *miserando atque eligendo*. Sempre m'ha captivat aquesta expressió, tant que en vaig voler fer el meu propi lema.»³⁵

Per participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor, per fer una autèntica pastoral evangelitzadora, presidida per la misericòrdia del Senyor, ens cal, abans que tot, tenir una mirada contemplativa sobre Jesús i sentir-nos cada un objecte d'aquesta misericòrdia del Senyor. El Papa Francesc ho expressa amb aquestes paraules: «Per ser capaços de misericòrdia, en primer lloc hem de col·locar-nos a l'escolta de la Paraula de Déu. Això significa recuperar el valor del silenci per meditar la Paraula que se'ns adreça. D'aquesta manera, és possible contemplar la misericòrdia de Déu i assumir-la com a estil de vida propi.»³⁶

Aquest contingut recull la intenció fonamental del primer objectiu del Pla Pastoral anterior: «L'anunci de Jesucrist als qui no el coneixen», és a dir l'evangelització. Entre els qui no el coneixen prou hi som nosaltres, els cridats a ser evangelitzadors. Només si veiem sobre nosaltres la mirada misericordiosa de Jesús la podrem compartir —encara que sigui molt limitadament— en la nostra feina evangelitzadora i pastoral. Com a persones i com a Església, hem d'evangelitzar-nos per poder ser testimonis de l'Evangelí per als altres.

Per a fer aquest esforç contemplatiu de totes les persones i de l'actuació del Bon Pastor, hi ha un paràgraf en la butlla del Sant Pare que considero fonamental. Diu així: «Amb la mirada fixa en Jesús i en el seu rostre misericordiós podem percebre l'amor de la Santíssima Trinitat. La missió que Jesús ha rebut del Pare ha estat la de

³⁵ MV 8.

³⁶ MV 13.

revelar el misteri de l'amor diví en plenitud. 'Déu és amor' (Jn 4, 8.16), afirma per primera i única vegada en tota la Sagrada Escripura l'evangelista Joan. Aquest amor s'ha fet ara visible i tangible en tota la vida de Jesús. La seva persona no és cap altra cosa sinó amor. Un amor que es dona i s'ofereix gratuïtament. Les seves relacions amb les persones que se li apropen deixen veure quelcom únic i irrepetible. Els signes que realitza, sobretot vers els pecadors, vers les persones pobres, excloses, malaltes i sofrents, porten el distintiu de la misericòrdia. En Ell tot parla de misericòrdia. Res en ell està privat de compassió.»³⁷

5. Les accions d'una *Església en sortida*

La misericòrdia és la paraula clau en la Sagrada Escripura per indicar l'acció de Déu cap a nosaltres. Déu no es limita a afirmar el seu amor, sinó que el fa visible i tangible. «L'amor –diu Francesc-, després de tot, mai no podrà ser una paraula abstracta. Per la seva mateixa naturalesa és vida concreta, intencions, actituds, comportaments que es verifiquen en el viure quotidià. La misericòrdia de Déu és la seva responsabilitat per nosaltres. Ell se'n sent responsable, és a dir, desitja el nostre bé i vol veure'ns feliços, plens d'alegria i serens. És en aquesta mateixa amplitud d'ona que s'ha d'orientar l'amor misericordiós dels cristians. Tal com estima el Pare, així estimen els fills. Tal com Ell és misericordiós, així estem cridats nosaltres a ser misericordiosos els uns amb els altres.»³⁸

El segon objectiu del Pla Pastoral indica un conjunt d'accions que tenen en comú construir una *Església en sortida*, és a dir, missionera i evangelitzadora per anar a trobar la gent i obrir les portes de l'Església a tots els qui desitgin entrar-hi. L'objectiu implica tota l'Església, i també inclou la missió de les famílies i les seves llars com a lloc d'evangelització.

El Sant Pare situa l'Any de la Misericòrdia en el context de la realitat actual, una realitat marcada per molts canvis i per fenòmens negatius, com la desigualtat social i econòmica, la criminalitat i la corrupció, un camp propi de la missió dels laics en la societat per sanjar-la i ordenar-la segons els valors del Regne de Déu. Aquesta missió és impossible portar-la a terme sense l'acció dels cristians laics, presents i actius en la societat amb totes les seves contradiccions i els seus mals.

«Aquest és el temps oportú per canviar de vida», diu Francesc davant el fet del mal en el món d'avui.³⁹ Als grups del crim organitzat –sense citar cap nom concret- el Papa els recorda el judici de Déu i els fa una crida a la conversió. Ho fa amb aquestes paraules: «La meva invitació a la conversió es dirigeix amb major insistència a aquelles persones que estan allunyades de la gràcia de Déu a causa de la seva conducta de vida

³⁷ MV 8.

³⁸ MV 9.

³⁹ MV 19.

[...]. Pel vostre bé us demano canviar de vida. Us ho demano en nom del Fill de Déu, que si bé combat el pecat mai no rebutja cap pecador. No caiguen en el terrible parany de pensar que la vida depèn dels diners i que davant seu tota la resta es torna mancada de valor i dignitat.»⁴⁰

La corrupció, quan s'estén, és una lacra social. Els mitjans de comunicació sovint anuncien casos de presumptes corrupcions. El Papa Francesc la qualifica com «un greu pecat que clama al cel, ja que mina des dels fonaments la vida personal i social». Diu que és un mal que neix en gestos quotidians per expandir-se després en escàndols públics. I cita la sentència de sant Gregori el Gran, «*corruptio optimi pessima*», per indicar que ningú no pot sentir-se immune a aquesta temptació. «Per eradicar-la de la vida personal i social cal prudència, vigilància, lleialtat, transparència, unides al coratge de la denúncia. Si no s'hi combat obertament, tard o d'hora cerca còmplices i destrueix l'existència.»⁴¹

«La misericòrdia no és contrària a la justícia», escriu el Papa sortint al pas de la possible objecció que la misericòrdia taparia o faria més febles les exigències de la justícia. I ho justifica clarament d'aquesta manera: «Si Déu s'aturés en la justícia –afirma– deixaria de ser Déu, seria com tots els homes que invoquen respecte per la llei. La justícia per si mateixa no és suficient i l'experiència ensenya que apel·lant solament a ella es corre el risc de destruir-la. Per això Déu va més enllà de la justícia amb la misericòrdia i el perdó. Això no significa restar-li valor a la justícia o fer-la supèrflua, al contrari. Qui s'equivoca haurà d'expiar la pena. Només que aquesta no és el fi sinó l'inici de la conversió, perquè s'experimenta la tendresa del perdó. Déu no rebutja la justícia. Ell l'engloba i la supera en un esdeveniment superior on s'experimenta l'amor que està a la base d'una veritable justícia.»⁴² I és molt clar i exigent en el document *Evangelii gaudium* respecte de la justícia social, quan ens diu que «la necessitat de resoldre les causes estructurals de la pobresa no pot esperar [...] Els plans assistencials, que tenen certes urgències, solament haurien de pensar-se com a respostes passatgeres. Mentre no es resolguin radicalment els problemes dels pobres, renunciant a l'autonomia absoluta dels mercats i de l'especulació financera i atacant les causes estructurals de la desigualtat, no es resoldran els problemes del món».⁴³

En l'actitud que els pastors i els cristians en general hem de tenir en el tracte amb totes les persones, cal tenir molt presents les paraules de Jesús: «Aneu a aprendre què vol dir allò de 'el que jo vull és amor, i no sacrificis'. No he vingut a cridar els justos, sinó els pecadors.»⁴⁴ Per això el Papa Francesc ens diu que «Jesús afirma que d'ara endavant la regla de vida dels deixebles haurà de ser la que dóna el primat a la misericòrdia, com

⁴⁰ *MV* 19.

⁴¹ *MV* 19.

⁴² *MV* 20 i 21.

⁴³ N. 202.

⁴⁴ *Mt* 9, 13

Ell mateix testimonia compartint la taula amb els pecadors. La misericòrdia, un cop més, es revela com la dimensió fonamental de la missió de Jesús». ⁴⁵ Ja hem dit que la misericòrdia no és contrària a la justícia, sinó que expressa el comportament de Déu cap al pecador, oferint-li una possibilitat ulterior per examinar-se, convertir-se i creure.

Penso que aquest Any Sant ens ha d'ajudar a revisar quina actitud tenim respecte a la virtut de la misericòrdia i com actuem i ens relacionem amb els germans, si ho fem amb misericòrdia o amb la fredor de l'exigència de la llei. Ens hi pot ajudar molt pensar quina actitud tenim amb nosaltres mateixos. Sovint la persona molt exigent amb els altres ho és poc amb si mateixa. Perquè si ho fóssim molt amb nosaltres comprendríem que no sempre som coherents i seríem més coherents i misericordiosos amb els germans.

6. L'atenció material i espiritual als pobres, tercer objectiu del Pla Pastoral

El Sant Pare ha escollit la data del 8 de desembre per obrir el Jubileu «pel seu gran significat en la història recent de l'Església». ⁴⁶ En efecte, aquell dia es complirà el cinquantè aniversari de la conclusió del Concili Ecumènic Vaticà II. Hem de fer nostre el desig del Papa, que diu: «L'Església sent la necessitat de mantenir viu aquest esdeveniment.» ⁴⁷

El Concili Vaticà II fou el major esdeveniment de l'Església en el segle XX i va iniciar un nou període de la seva història. El Concili –com manifestaren els Papes sant Joan XXIII en la seva al·locució inaugural i el beat Pau VI en la de cloenda– va tenir la preocupació de parlar de Déu als homes del nostre temps en un llenguatge més comprensible. No amb el llenguatge de la severitat, sinó amb el de la misericòrdia. D'aquesta manera, podem dir que el Jubileu que Francesc proposa s'inscriu directament en el gran objectiu del Concili Vaticà II.

Per aquest motiu, Francesc situa el seu Jubileu en l'horitzó conciliar amb dues imatges: la de la muralla i la del bon samarità. Amb relació a la primera imatge, diu: «Esfondrades les muralles que per molt temps havien reclòs l'Església en una ciutadella privilegiada, havia arribat el temps d'anunciar l'Evangelí d'una manera nova. Una nova etapa en l'evangelització de sempre. Un nou compromís per a tots els cristians de testimoniar amb major entusiasme i convicció la pròpia fe. L'Església sentia la responsabilitat de ser en el món signe viu de l'amor del Pare.» ⁴⁸

Citant el beat Pau VI, Francesc fa referència també a la imatge del bon samarità, tan present en l'actualitat eclesial d'avui i que Pau VI ja va esmentar en la conclusió del

⁴⁵ MV 20.

⁴⁶ MV 4.

⁴⁷ MV 4.

⁴⁸ MV 4.

Concili amb aquestes paraules: «Volem més aviat notar com la religió del nostre Concili ha estat principalment la caritat... L'antiga història del samarità ha estat la pauta de l'espiritualitat del Concili... Un corrent d'afecte i admiració s'ha desbordat del Concili sobre el món humà modern. En lloc de diagnòstics depriments, remeis encoratjadors; en lloc de presagis funestos, missatges de confiança han partit del Concili cap al món contemporani: els seus valors no només han estat respectats sinó que també han estat honorats, sostinguts els seus esforços, les seves aspiracions, purificades i beneïdes [...]. Una altra cosa hem de destacar encara: tota aquesta riquesa doctrinal no mira més que una cosa: servir l'home. Es tracta de qualsevol home, sigui quina sigui la seva condició, la seva misèria, les seves necessitats.»⁴⁹

7. L'Església evangelitza amb la pràctica de les obres de misericòrdia corporals i espirituals

En l'actualitat, aquestes paraules tenen una necessària aplicació. Les conseqüències de la crisi econòmica són encara molt vives i greus en les persones i les famílies. Com constatem, sobretot a través de l'acció de la nostra Càritas Diocesana i de les nostres Càritas parroquials, la pobresa es fa més crònica, més intensiva, més profunda, més extensiva i més autòctona. En conseqüència, hem vist que cal continuar treballant en la realització del tercer objectiu de l'anterior Pla Pastoral Diocesà: «La solidaritat com a expressió de la fe cristiana». Per això en aquest objectiu del nou Pla Pastoral es demana la pràctica de les obres corporals de misericòrdia, sense oblidar, però, les obres espirituals.

El Papa Francesc desitja que tot el poble cristià reflexioni durant el Jubileu sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals, tot indicant que «serà una manera de despertar la nostra consciència, moltes vegades ensopida davant el drama de la pobresa, i entrar encara més en el cor de l'Evangelí, on els pobres són els privilegiats de la misericòrdia divina».⁵⁰ Alhora, les set obres de misericòrdia corporals i espirituals ens descobreixen moltes maneres d'estimar més i més els germans i practicar la virtut de la caritat, que ens mena a la santedat.

El Papa diu que la predicació de Jesús ens presenta aquestes obres de misericòrdia perquè puguem adonar-nos de si vivim o no com a deixebles seus. I esmenta les catorze obres de misericòrdia, les set corporals i les set espirituals, amb aquestes paraules: «Redescobrim les obres de misericòrdia corporals: donar menjar al famolenc, donar beure a l'assedegat, vestir el despullat, acollir el foraster, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I no oblidem les obres de misericòrdia espirituals: donar consell a qui ho necessita, ensenyar a qui no sap, corregir a qui va errat, consolar el trist, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones que ens molesten, pregar a Déu pels vius i pels difunts.»⁵¹

⁴⁹ *MV* 4.

⁵⁰ *MV* 15.

⁵¹ *MV* 15.

«No ens podem escapar de les paraules del Senyor i d'acord amb elles serem jutjats», ens diu el Papa, que cita, en tractar aquest punt, unes paraules de sant Joan de la Creu: «En el capvespre de les nostres vides, serem jutjats sobre l'amor».⁵² En aquest món ho deixarem tot quan el Senyor ens cridi i només ens emportarem les bones obres de misericòrdia espirituals i corporals.

Les accions que es poden fer per posar en pràctica aquest objectiu són ben concretes i caldria incorporar-les o intensificar-les en les activitats de les parròquies i de les institucions de l'Església, en continuïtat amb el que ja s'està fent sobretot des de 2008, l'any d'inici de la crisi econòmica. En el recent Congrés sobre la Pastoral de les Grans Ciutats, es va remarcar que «la trobada amb els pobres és un element que defineix la pastoral de les grans concentracions urbanes i la missió que l'Església ha de desenvolupar en aquestes», i la Conferència de l'episcopat llatinoamericà parla d'una «Església samaritana», que imita l'actitud del bon samarità que el beat Pau VI ja va proposar com a paradigma de l'actuació de l'Església al final del Concili Vaticà II.⁵³

L'Església evangelitza quan dóna menjar al famolenc i beure a l'assedegat, quan acull l'estranger i vesteix el despullat, quan acompanya qui està malalt o a la presó.⁵⁴ Tanmateix, no podem quedar-nos en aquestes obres materials. Cal oferir també atenció espiritual als pobres per superar la pitjor discriminació que sofreixen, que consisteix en la falta de la deguda atenció espiritual. L'opció preferencial pels pobres ha de traduir-se principalment en una atenció religiosa privilegiada i prioritària.

Jesús diu que «l'home no viu només de pa sinó de tota paraula que surt de la boca de Déu».⁵⁵ No podem oblidar les obres espirituals de misericòrdia i la urgència d'evangelitzar els pobres. En aquest sentit, el Papa Francesc és molt contundent en afirmar això en l'*Evangelii gaudium*: «Vull expressar amb dolor que la pitjor discriminació que sofreixen els pobres és la falta d'atenció espiritual. La immensa majoria dels pobres té una especial obertura a la fe; necessiten Déu i no podem deixar d'oferir-los la seva amistat, la seva benedicció, la seva Paraula, la celebració dels Sagraments i la proposta d'un camí de creixement i de maduració en la fe.»⁵⁶

Fent referència a aquesta acció, el Papa recorda les set obres de misericòrdia espirituals amb aquestes paraules: «Igualment (en el judici), se'ns preguntarà si hem ajudat a sortir del dubte que fa caure en la por i en ocasions és font de solitud; si hem estat capaços de vèncer la ignorància en què viuen milions de persones, sobretot els infants privats de l'ajuda necessària per ser rescatats de la pobresa; si hem estat capaços de

⁵² *Paraules de llum i d'amor*, 57; MV 15.

⁵³ *Document d' Aparecida*, Conferència General de l'Episcopat Llatinoamericà i del Carib (CELAM), any 2007, 26, 176, 491.

⁵⁴ Cf. Mt 25, 31-45.

⁵⁵ Mt 4, 4.

⁵⁶ EG, 200.

ser a prop de qui estava sol i afligit; si hem perdonat a qui ens va ofendre i rebutjat qualsevol forma de rancor o de violència que condueix a la violència; si hem tingut paciència seguint l'exemple de Déu, que és tan pacient amb nosaltres; finalment, si hem encomanat al Senyor en la pregària els nostres germans i germanes. En cada un d'aquests 'més petits' és present Crist mateix. La seva carn es fa de nou visible com a cos martiritzat, nafrat, flagel·lat, desnudit, en fugida... perquè nosaltres el reconeguem, el toquem i l'assistim amb cura.»⁵⁷

D'aquesta manera, unint la celebració de l'eucaristia amb les obres de misericòrdia envers els necessitats, seguim una antiquíssima tradició eclesial d'unir la Fracció del Pa amb la comunicació cristiana de béns, com ens va recordar el Concili Provincial Tarraconense.⁵⁸

Cloenda

A mesura que s'acosti l'inici de l'Any Sant, el proper 8 de desembre de 2015, ja anirem donant orientacions diocesanes per participar degudament en les celebracions jubilaris en unió amb tota l'Església universal.

En aquesta Carta pastoral he volgut presentar els objectius pastorals prioritaris per a tota l'arxidiòcesi, per tal d'assolir les finalitats que el Papa Francesc ha assenyalat en oferir-nos aquest do de Déu que és l'Any Sant sobre la Misericòrdia Divina. Volem acollir la misericòrdia de Déu en les nostres vides i oferir-la als nostres germans, essent misericordiosos com ho és el nostre Pare del cel. Pregarem d'una manera especial pel nostre Papa Francesc, perquè gaudeixi de la misericòrdia divina i ens encoratgi per gaudir-ne sempre tots nosaltres. Pregarem per l'Església, perquè sigui Mare Misericordiosa per a tots els homes i les dones de la humanitat, que són els seus fills, i perquè sigui ressò de la Paraula de Déu que repeteixi d'una manera forta i decidida una paraula i un gest de perdó, de suport, d'ajuda i d'amor. I siguem misericordiosos els uns amb els altres, perquè tots ho necessitem, per tal que el Senyor ens aculli amb misericòrdia quan ens cridi d'aquest món.

Rebeu tots i totes una salutació i benedicció molt cordials.

Barcelona, 8 de setembre de 2015, festivitat de la Nativitat de la Mare de Déu

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

⁵⁷ *MV* 15.

⁵⁸ Resolució n. 77.

Pla pastoral diocesà de barcelona

Misericordiosos com el Bon Pastor

El Papa Francesc ha ofert a l'Església un Any Sant extraordinari, un Jubileu dedicat a la divina Misericòrdia, que començarà el 8 de desembre de 2015 i acabarà el 20 de novembre de 2016. El Papa en la Butlla *El rostre de la misericòrdia*, de 11 d'abril de 2015, demana a totes les Esglésies diocesanes de participar-hi activament. Francesc en l'exhortació *Evangelii gaudium*, ens diu que «L'Església viu un desig inesgotable d'oferir misericòrdia, fruit d'haver experimentat la infinita misericòrdia del Pare i la seva força difusiva».

En la Butlla es formula aquesta pregunta: ¿Per què avui un Jubileu de la Misericòrdia? Simplement perquè l'Església, en aquest moment de grans canvis històrics, està cridada a oferir amb major intensitat els signes de la presència i de l'apropament a Déu. És el temps per tal que l'Església redescobreixi el sentit de la missió que el Senyor li ha confiat el dia de Pasqua: ser signe i instrument de la misericòrdia del Pare.

Aquesta iniciativa del Papa Francesc ens ofereix una bona ocasió per preparar unes actuacions pastorals prioritàries, per a la nostra Església de Barcelona, tenint també molt en compte la reflexió que s'ha fet a nivell arxiprestal sobre les conclusions del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats.

Per això, el Consell Episcopal ha preparat uns objectius pastorals per participar en l'Any Sant extraordinari, que compta amb el parer favorable del Consell Presbiteral i del Consell Pastoral Diocesà, i que ofereixo com a Pla Pastoral. A més d'aquests objectius indicatius que figuren en el Pla Pastoral participaran en les celebracions concretes del Jubileu que s'aniran preparant i realitzant.

1er objectiu:

Acolliment amarat de misericòrdia

Davant la soledat, l'aïllament i l'individualisme característic de les grans ciutats es veu molt necessari el servei de les parròquies, comunitats, moviments i realitats eclesials d'acollir les persones amb una actitud de misericòrdia.

Possibles accions:

Viure els cristians una actitud i una actuació d'acolliment de les persones siguin quines siguin.

Oferir les parròquies i comunitats un servei d'acolliment de les persones i impregnar totes les activitats parroquials de l'actitud d'acolliment amarat de misericòrdia.

Invitar a una catequesi sobre el sagrament del perdó per prendre major consciència del nostre pecat i de la necessitat del perdó de Déu com expressió del seu amor i de la seva misericòrdia per a la nostra salvació.

Oferir les parròquies i comunitats als fidels la celebració del sagrament de la reconciliació per celebrar l'acolliment misericordiós del Pare del fill pròdig, el perdó de Déu.

Acollir i acompanyar els esposos en situació de crisi matrimonial per ajudar-los a trobar camins de reconciliació.

Acollir i orientar els esposos cristians divorciats i casats de nou per oferir-los un servei diocesà d'assessorament en ordre a una possible declaració de nul·litat del seu matrimoni canònic.

Tenir una atenció especial als joves per acollir-los i acompanyar-los en el seguiment de Crist.

2n objectiu:

Participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor

Jesús es compadí davant de les multituds perquè eren com ovelles sense pastor. El Papa Francesc ens demana ser una Església «en sortida» per anar a trobar la gent i anunciar-los Jesús i el seu Evangeli.

Possibles accions:

Crear a les parròquies, comunitats i escoles d'Església grups d'estudi bíblic sobre la misericòrdia de Déu per tal de ser més misericordiosos com ho és el nostre Pare del cel.

Intensificar per part dels pastors i dels agents de pastoral en l'àmbit diocesà, zonal, arxiprestal i parroquial una autèntica pastoral presidida per la misericòrdia del Senyor. En aquest sentit caldrà que es revisin els serveis que s'ofereixen als fidels.

Les famílies cristianes que viuen en les perifèries geogràfiques i existencials, com esglésies domèstiques que són, han de ser acollidores dels amics i veïns per tal de realitzar amb la mirada misericordiosa del Bon Pastor, un primer anunci de l'Evangeli en les reunions i trobades que celebrin en la llar.

Configurar la pastoral parroquial i arxiprestal com la pròpia de l'Església «en sortida» per anar a on es troba la gent i per obrir les portes de l'Església a tots els qui desitgin entrar.

Per tal que les famílies siguin íntimes comunitats de vida i d'amor cal que tots els seus membres siguin portadors d'amor, de misericòrdia i d'acolliment mutu.

* Facilitar els arxiprestats, les parròquies, els moviments i escoles cristianes persones que segueixin el curs de l'Escola Diocesana d'Evangelització per tal de realitzar el primer anunci en la pastoral d'aquestes comunitats.

Encaminar els laics cristians a estar presents en les realitats de la societat, per realitzar la seva vocació específica cristiana i transformar les estructures de la societat amb els valors de l'Evangeli.

Oferir als membres de la comunitat educativa de les escoles el primer anunci de Jesucrist i del seu Evangeli, en el context de l'Escola Diocesana d'Evangelització.

3er objectiu:

L'atenció material i espiritual als pobres

Les conseqüències de la crisi econòmica són encara molt vives i greus en les persones i les famílies. La pobresa es fa més crònica, més intensiva, més profunda, més extensiva i més autòctona. És necessari continuar la realització del tercer objectiu de l'anterior Pla Pastoral Diocesà: «La solidaritat com a expressió de la fe cristiana».

El Papa Francesc desitja que el poble cristià reflexioni durant el Jubileu sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals. El Papa ens diu que «serà una manera de despertar la nostra consciència moltes vegades ensopejada davant el drama de la pobresa, i entrar encara més en el cor de l'Evangeli, on els pobres són els privilegiats de la misericòrdia divina» (Butlla *El rostre de la misericòrdia*, n. 15). Cal atendre les necessitats materials sense però oblidar les necessitats espirituals dels nostres germans pobres.

Possibles accions:

Incorporar a la pastoral de les parròquies la reflexió sobre les obres de misericòrdia corporals i espirituals, concretament les corporals: donar menjar al famolenc, donar beure a l'assedegat, vestir el despulat, acollir el foraster, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I també les espirituals: donar consell a qui ho necessita, ensenyar el qui no sap, corregir el qui va errat, consolar el trist, perdonar les ofenses, suportar amb paciència les persones que ens molesten, pregar Déu pels vius i pels difunts.

Oferir atenció espiritual als pobres per superar la pitjor discriminació que sofreixen els pobres que consisteix en la falta d'aquesta atenció espiritual. L'opció preferencial pels pobres ha de traduir-se principalment en una atenció religiosa privilegiada i prioritària.

Unir en la formació cristiana i litúrgica dels cristians la celebració de l'Eucaristia amb l'ajuda fraterna, seguint una antiquíssima tradició eclesial d'unir la Fracció del Pa amb la comunicació cristiana dels béns.

Suscitar voluntariat en els arxiprestats i parròquies per tal que realitzant les diverses obres corporals i espirituals de misericòrdia facin que l'Església sigui més samaritana i visqui el manament de l'amor.

Pla Pastoral Diocesà aprovat pel cardenal arquebisbe de Barcelona,
Dr. Lluís Martínez Sistach

Barcelona, 8 de setembre de 2015

Decrets

DECRETO 16/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Visto el escrito del día 19 de marzo de 2014, con el cual el Rvdo. P. Josep M. Blanquet, S.F., Postulador de la Causa de Canonización de la Sierva de Dios M.ª Encarnación Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret, pedía la Introducción de dicha Causa;

Oídos nuestros Hermanos en el Episcopado y hechas las debidas y oportunas indagaciones;

Recibido el *Nihil obstat* de la Santa Sede del 23 de enero de 2015, Prot. N. 3196-1/14; Por el presente, declaro haber aceptado la instancia del Postulador y decreto la Introducción de dicha Causa.

El Canciller secretario informará de nuestra decisión al Postulador.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdm. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRETO 17/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Visto el *supplex libellus* del Postulador y convencido del fundamento sólido de la Causa para iniciar el Proceso de Canonización de la Sierva de Dios M.ª Encarnación

Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret, con el presente Decreto nombro como Juez Delegado al Rvdo. P. Ramon Domènech Castells, OFM, como Promotor de Justicia al Rvdo. P. Vicente Benedito Morant, OP y como Notaria Actuarial a la Sra. Chiara Rostagno.

El Canciller de la Curia diocesana informará a los citados miembros del Tribunal del nombramiento asignado a cada uno de ellos, para que comparezcan todos el día 15 de septiembre de 2015, a las 19 horas, en el Salón del trono del Palacio Episcopal, a fin de aceptar los encargos para los que han sido nombrados, prestar juramento e intervenir en la Primera Sesión de *Actis primordialibus* según las disposiciones del mismo decreto.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdm. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRETO 18/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Habiendo de ser instruida en nuestra Archidiócesis una Investigación informativa sobre la vida, virtudes y fama de santidad y de favores de la Sierva de Dios M.ª Encarnación Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret;

No pudiendo presidir personalmente el Tribunal a causa de mis ocupaciones pastorales;

Con el presente delego al Rvdo. P. **Ramon Domènech Castells**, OFM para presidir dicho Tribunal y para que instruya en mi nombre dicha Investigación.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdm. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRETO 19/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Habiendo de ser instruida en nuestra Archidiócesis una Investigación informativa sobre la vida, virtudes y fama de santidad y de favores de la Sierva de Dios M.ª Encarnación Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret;

Con el presente nombro al Rvdo. P. Vicente Benedito Morant, OP, Promotor de justicia de dicha Investigación.

Le ruego que quiera comparecer el día 15 de septiembre de 2015, a las 19 horas, en el Salón del trono del Palacio Episcopal para la celebración de la Sesión de apertura, la aceptación del encargo que le ha sido confiado y para hacer el juramento.

Mientras tanto prepare con cuidado los interrogatorios que deberán ser sometidos a los testigos.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdmo. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRETO 20/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Siendo necesario para la Sesión de apertura de la Investigación diocesana sobre la vida, virtudes y fama de santidad y de favores de la Sierva de Dios M.ª Encarnación Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret, un notario que redacte el Acta de dicha sesión y la certifique;

Con el presente nombro al Rvdo. D. **Sergi Gordo Rodríguez**, Pbro.,

Notario *ad casum* para dicha sesión, que tendrá lugar el día 15 de septiembre de 2015, a las 19 horas, en el Salón del trono del Palacio Episcopal.

Le ruego que informe a cada uno de los miembros del Tribunal del encargo para el que han sido nombrados, convoque a todos para la Sesión de apertura y envíe la citación al Promotor de justicia, indicando el lugar, la fecha y la hora en los que se celebrará dicha sesión.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdmo. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRETO 21/15.- Barcelona, 10 de septiembre de 2015

Debiendo designar un Notario actuario para el Tribunal que debe instruir la Investigación diocesana sobre la vida, virtudes y fama de santidad y de favores de la Sierva de Dios M.ª Encarnación Colomina Agustí, Cofundadora de las Misioneras Hijas de la Sagrada Familia de Nazaret;

Con el presente nombro como Notaria actuaria de dicha Investigación a la Sra. **Chiara Rostagno**, con las necesarias facultades para cumplir tanto oralmente como por escrito cuanto deba y pueda hacer en esta Causa en calidad de notaria, de modo que sus escritos den fe plenamente y en todas partes.

Lo decreta y firma el Emmo. y Rvdmo. Sr. Cardenal Arzobispo de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arzobispo de Barcelona

Por mandato del Sr. Cardenal Arzobispo

Sergi Gordo Rodríguez, pbro.
Secretario General y Canciller

DECRET 22 /15.- Barcelona, 28 de setembre de 2015

Atesa la petició del Rvd. Sr. Joan Grau i Pujol, en què sol·licita poder acollir-se a la jubilació i fa renúncia explícita a les responsabilitats pastorals que fins ara tenia a l'Arxidiòcesi.

PEL PRESENT document acceptem la petició de jubilació del Rvd. Sr. Joan Grau i Pujol, la renúncia a tots els seus càrrecs pastorals a l'Arxidiòcesi i decretem el seu pas a la situació de prevere emèrit, per les raons adduïdes.

Ho decreta i firma l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arquebisbe de Barcelona

Per manament del Sr. Cardenal Arquebisbe

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari general i Canceller

DECRET 23 /15.- Barcelona, 29 de setembre de 2015

Pel present es renoven els nomenaments dels vicaris episcopals de l'arxidiòcesi de Barcelona:

Rvdm. Sr. Joan Galtés Pujol – Zona pastoral 1
Rvdm. Sr. Jesús Sanz Garcia – Zona pastoral 2
Rvdm. Sr. Joan Cuadrench Aragonès – Zona pastoral 3
Rvdm. Sr. Lluís Ramis Juan – Zona pastoral 4
Rvdm. Sr. Salvador Bacardit Fígols – Zona pastoral 5
Rvdm. Sr. Segimon Garcia Ramiro - Zona pastoral 6

amb les mateixes facultats assignades en els respectius nomenaments de 28 de setembre de 2012.

Ho decreta i firma l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona.

† Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arquebisbe de Barcelona

Per manament del Sr. Cardenal Arquebisbe

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari general i Canceller

Cartes

Carta sobre el Sínode dels Bisbes del Sr. Cardenal

Barcelona, 30 de setembre de 2015

Als rectors de parròquies i responsables de centres de culte de l'arxidiòcesi de Barcelona

Benvolguts diocesans,

El proper 4 d'octubre comença l'Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes dedicada a «La vocació i missió de la família en l'Església i en la societat». El contingut de l'Assemblea Sinodal és molt important pels matrimonis i famílies, per les persones, per l'Església i per la societat.

El Papa m'ha nomenat membre de l'Assemblea i em plau per poder portar tots els desitjos, totes les il·lusions i totes les dificultats que viuen els matrimonis i famílies de la nostra arxidiòcesi. Ha nomenat també, com a auditors, el matrimoni Eugeni Gay i Maria Montserrat Rosell. Us tindrem molt presents i sabem que comptem amb les pregàries de tota l'Església diocesana.

El treball que el Sínode realitzarà aquest mes d'octubre per presentar tota la bellesa del matrimoni cristià i per harmonitzar la fidelitat i la misericòrdia, demana la pregària de tots. Per això us demano que durant la celebració del Sínode (4-25 octubre) a totes les parròquies i comunitats al final de les misses es resi en comú la pregària que el Papa Francesc ha escrit per a la família.

Amb una salutació i benedicció molt cordials,

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal Arquebisbe de Barcelona

Pregària a la Sagrada Família pel Papa Francesc

Jesús, Maria i Josep,
en vosaltres contemplem
la splendor de l'amor veritable, i a vosaltres ens adrecem
amb plena confiança.

Feu, Sagrada Família de Natzaret, que les nostres famílies
siguin llocs de comunió i cenacles
de pregària, veritables escales de l'Evangelí i petites
esglésies domèstiques.

Feu, Sagrada Família de Natzaret,
que les famílies mai no experimentin
ni la violència, ni el tancament, ni la divisió,
i que tot aquell que hagi estat ferit
o escandalitzat pugui trobar
molt aviat consol i guariment.

Feu, Sagrada Família de Natzaret,
que el proper Sínode deis Bisbes
pugui fer-nos conscients
del caràcter sagrat i inviolable
de la família i de la bellesa
que el projecte de Déu li ha donat.

Jesús, Maria i Josep, escolteu
i acolliu les nostres súplices.

Homilies i al·locucions

Homilia del Sr. Cardenal de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, Arquebisbe Metropolità de Barcelona, en la missa celebrada amb motiu de la Diada de Catalunya, a la Basílica de Santa Maria del Mar, 11 de setembre de 2015

Amb joia i fraternitat ens apleguem en aquesta històrica i bellíssima Basílica de Santa Maria del Mar, just arran del Fossar de les Moreres, per celebrar l'Eucaristia amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya, l'11 de setembre. Com els altres anys, ens convoca la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, fundada pel nostre estimat bisbe Torras i Bages, institució del nostre país involucrada en els esdeveniments importants del nostre poble, amarada de sentit catòlic i patriòtic.

Ens unim a la celebració de la Diada amb aquesta celebració religiosa. És una participació més dels cristians en la nostra festa que posa en relleu l'actitud i l'actuació de l'Església de participar en la realització de la personalitat i de la identitat de Catalunya. El nostre document episcopal «Arrels cristianes de Catalunya» recull aquest procedir dels cristians al nostre país, afirmant que «el naixement, la història i la cultura de Catalunya són intensament amarats de cristianisme. I la nostra fe continua viva en sectors molt amplis de la nostra societat». Sant Joan Pau II, amb motiu del mil·lenari de Catalunya, ens demanà que aquella efemèride «ha de servir per prendre consciència, una vegada més, que el cristianisme ha sigut un element molt important en la conformació de la identitat de Catalunya en aquests mil anys de la seva història».

Amb l'Eucaristia preguem Déu per tots els qui han fet possible la realitat que nosaltres vivim avui. La nostra identitat té una llarguíssima història i avui recordem davant el Senyor tots els qui per a aquest servei han lliurat amb responsabilitat i generositat la seva vida en els esdeveniments de 1714 i de tots els temps.

Tanmateix avui comença la campanya electoral a les eleccions al Parlament de Catalunya que tenen en aquesta ocasió una notable importància històrica. Com hem dema-

nat els Bisbes de Catalunya en una nota recent, «cal que cadascú expressi per mitjà del vot les pròpies opcions, tenint present els grans valors que han d'estructurar la societat, com són el respecte als drets de les persones, de les famílies i les institucions, així com l'honestetat i la transparència de la gestió pública». Els bisbes hem afirmat també que «no toca a l'Església proposar una opció concreta, però sí que defensem la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles, i que recerquin amb constància la pau i la justícia».

L'amor de l'Església i dels cristians envers tots els germans, ens mou a proposar amb convenciment els continguts de la nostra fe, conscients que estem fent un bon servei a les persones i al país. Es tracta de proposar, no d'imposar. A ningú no hauria d'incomodar la veu profètica de l'Església sobre la vida familiar, social i política, fins quan va contra el corrent d'estats d'opinió àmpliament difosos. Si aquesta veu callés, seria el nostre conformisme el que privaria la societat d'un vella saviesa que els cristians hem rebut de dalt i que ha estat present i activa en les arrels de la nostra antropologia i de la nostra identitat.

Nosaltres som conscients de les nostres arrels cristianes i de la necessitat urgent d'evangelització. El Papa Francesc ens marca un programa pastoral per a tota l'Església que consisteix en oferir al món, als homes i dones del nostre temps, la joia de l'Evangeli. El Papa ens diu: «Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist» (*Evangelii gaudium*, 49).

Tanmateix ens podem preguntar: ¿La fe cristiana i els valors de l'evangeli constituïran el rerefons de la nostra identitat cristiana en endavant? Avui, hi ha un desafiament per a l'Església i per als cristians, també a casa nostra, puix estem vivint un marcat relativisme i materialisme que ha portat uns vents que apaguen la llum de la fe i sofoquen la flama de tantes vides realitzades fins avui segons el model de Jesucrist.

Avui, que tots ens adonem d'un cert decantament dels valors cristians en el nostre poble, hauríem de revisar si els cristians som prou generosos i creatius per assolir una presència activa i comunicativa de la nostra fe en tot el teixit social, cultural i institucional de la societat catalana. Com afirma el Concili Provincial Tarraconense, «als fidels laics, especialment, pertoca fer que l'Església, mantenint-se en la seva identitat, no esdevingui culturalment i socialment irrellevant, ja que la fe veritable tendeix a evangelitzar totes les cultures i a enriquir-les amb els seus valors, purificant-los, si cal, amb un desig respectuós i fructuós» (Prefaci).

A tots els cristians ens cal créixer més i més en el coneixement, l'amor i la imitació de Jesucrist, per viure en ell la vida trinitària i transformar amb ell la història fins al seu acompliment en la Jerusalem celestial. Conèixer, estimar i imitar Jesucrist, aquí rau

l'essència de la vida cristiana i d'aquí sorgeix el dinamisme que empeny els cristians a donar testimoniatge de les meravelles que el Senyor realitza en la seva vida al servei de l'Església i del món.

Per a nosaltres l'amor a Catalunya forma part de l'amor al proïsme. Es tracta de la solidaritat bàsica amb les persones del nostre entorn, no només en la seva dimensió individual, sinó també en la seva realitat social, com la família, el país, l'estament, etc. Aquest amor a Catalunya demana als laics cristians, especialment, estar ben presents en totes les seves realitats i institucions. L'actuació dels cristians en les realitats i institucions de la nostra societat catalana ha de ser efectivament evangèlica, impregnada d'un inequívoc compromís transformador a favor de la justícia i de la solidaritat. Això comporta una actitud d'opció preferent pels pobres, pels immigrants i pels refugiats que no tenen treball en el seu lloc d'origen o han de fugir per salvar la seva vida deixant-ho tot, tal com aquests dies veiem en moltes imatges esfereïdores dels mitjans de comunicació. Per això hem posat l'antic Seminari Menor diocesà al servei dels refugiats i he demanat als diocesans, famílies i institucions, que tinguem una actitud acollidora i ajudem aquests germans nostres necessitats.

A cadascú el Senyor – com a l'apòstol Pau – ens confia un servei a l'Església i a la societat, malgrat les nostres infidelitats. Tanmateix, com ens diu l'Apòstol en la primera lectura, «la gràcia de nostre Senyor ha estat pròdiga amb mi, juntament amb la fe i l'amor de Jesucrist». Per això sortim sempre de la celebració de l'Eucaristia encoratjats per servir els germans.

A la Basílica de Santa Maria del Mar posem la nostra estimada nació sota l'amorosa intercessió maternal de Maria.

Paraules del Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, en la presentació de l'encíclica «Lloat sigueu» del Papa Francesc. Seminari Diocesà de Barcelona, 16 de setembre de 2015.

Agraïxo moltíssim al Papa Francesc aquest do preuat de l'encíclica *Laudato si* dedicada al medi ambient, a l'ecologia integral. També desitjo agrair a la Facultat de Teologia de Catalunya, a la Facultat de Filosofia de Catalunya i a la Facultat Antoni Gaudí d'Història de L'Església, Arqueologia i Arts cristianes l'organització d'aquesta presentació de l'encíclica. Gràcies als ponents i a tots els qui hi heu assistit.

Penso que ens han introduït molt bé en el contingut riquíssim del document pontifici. El mateix títol ens porta a Sant Francesc d'Assís i és una invitació que el Papa Francesc ens fa a lloar el Creador en les seves criatures i a descobrir la nostra responsabilitat envers la natura i el planeta Terra.

El Papa Francesc es fa aquesta pregunta que ens interpel·la a tots: «¿Quin tipus de món desitgem transmetre als qui vindran després de nosaltres, als infants que estan creixent?». Aquest interrogant està en el cor de la *Laudato sí*.

Però aquesta pregunta no contempla només el medi ambient isolat, sinó que condueix a interrogar-nos sobre el sentit de l'existència i sobre els valors que estan a la base de la nostra vida social: ¿Per quina finalitat hem vingut a aquesta terra? ¿Per quin objectiu treballem i lluitem? ¿Per què aquesta terra té necessitat de nosaltres?

L'encíclica fa referència a la terra, la nostra casa comú, que és també com una germana, amb la qual compartim l'existència, i com una mare bonica que ens acull entre els seus braços (N.1). Tanmateix aquesta germana clama pel mal que li provoquem a causa de l'ús irresponsable i de l'abús dels béns que Déu ha posat en ella (N.2).

Per això Francesc ens demana una *conversió ecològica*, un canvi de ruta per tal de tenir cura de la nostra casa comuna. I el Papa reconeix que s'observa també una creixent sensibilitat en relació al medi ambient i a la cura de la natura i una dolorosa preocupació pel que està succeint en el nostre planeta (N. 19).

L'encíclica va dirigida als catòlics, ja que l'ecologia forma part de la seva fe: tenir cura de la Creació feta per Déu (N.64), però es proposa especialment entrar en diàleg amb tots els homes i dones de la humanitat respecte de la casa comuna (N.3) i va dirigida també als responsables més directes del medi ambient. El diàleg és un eix transversal de l'encíclica i és l'instrument per afrontar i resoldre els problemes. La carta encíclica conté molts missatges que sintonitzen amb la sensibilitat moderna respecte de l'ecologia.

Francesc ens proposa una «ecologia humana integral» i tots recordem que «Déu creà l'home i la dona» i Déu els beneï dient-los: «Sigueu fecunds, multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la» (Gn 1, 27-28). No som els creadors, els amos del cosmos, sinó administradors, per posar-lo al servei de tota la humanitat de tots els temps. El Papa ens diu que hi ha una relació directa entre una ecologia integral i una antropologia autèntica. La «qüestió ecològica» és també una qüestió essencialment moral. Davant de la natura visible del cosmos estem sotmesos a lleis no solament biològiques, sinó també morals, la transgressió de les quals no resta impune. Antoni Gaudí era un gran ecologista, com a bon franciscà. Ell creia que l'artista col·labora amb Déu en l'obra de la creació, per això es diu que és un «creador».

El deute ecològic es fa present pensant en l'hemisferi sud, per haver pres els recursos que tenien aquells països. Algú ha escrit que la immigració africana obeeix d'alguna manera a aquest deute ecològic i que hem de restituir els països rics.

La indiferència religiosa i l'allunyament de Déu també tenen molt a veure amb l'abús de la natura i amb la seva utilització egoista. Quan escoltem la veu de Déu, descobrim que no només estem cridats a tenir cura de la fragilitat dels germans, sinó també de la fragilitat del món creat.

El Papa llença un missatge esperançador dient que «la humanitat encara té capacitat de col·laborar per construir la nostra casa comuna» (N.13), «l'ésser humà encara és capaç d'intervenir positivament» (N.58), «no tot està perdut».

Tots som responsables de poder oferir la terra als que hi habitaran després de nosaltres. Aquesta és una encíclica que tots hem de llegir i hem de posar en pràctica.

Paraules del Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, en la inauguració del curs acadèmic de la Universitat Ramon Llull. Barcelona 22 de setembre de 2015

És un goig reunir-nos per celebrar la inauguració d'un curs acadèmic més de la nostra estimada Universitat Ramon Llull, com un signe de vitalitat d'aquesta institució i del bon servei que presta als universitaris, a les famílies i a la societat. Per això em plau posar en relleu un cop més la gran intuïció que va tenir l'estimat predecessor meu en aquesta seu el Cardenal Narcís Jubany en promoure la creació d'aquesta creixent realitat universitària.

Els fundadors de la Universitat i de les Facultats que la componen, tenien una intenció molt clara: oferir una formació universitària sòlida i molt competent per a la formació de persones que descobreixin i visquin la seva vocació cristiana i el seu compromís a portar la creació a la seva plenitud d'acord amb la doctrina social de l'Església. El talent, com els béns materials, té una dimensió social i cal que es posi al servei de la humanitat i de les persones que han rebut menys dons i capacitats. És la paràbola evangèlica dels talents. Penso que les finalitats que perseguien estaven molt d'acord amb el contingut de la lliçó inaugural del Dr. Josep Mª Lozano.

Penso que aquest humanisme cristià ha d'estar sempre molt present en totes les activitats docents i de recerca de la nostra Universitat, d'acord també amb la vida i obra del nostre Patró que esperem que aviat sigui canonitzat i declarat doctor de l'Església. És el desig de tots nosaltres. Aniria molt bé que això s'esdevingués durant les celebracions dels 25 anys de la nostra Universitat Ramon Llull.

La solidaritat universal entre tots els pobles i tots els grups humans és molt necessària i urgent, com va apareixent constantment en els mitjans de comunicació i aquests dies amb imatges esfereïdores dels refugiats, famílies, infants, ancians, que per salvar la seva vida ho deixen tot i demanen asil als nostres països de la Unió Europea. Potser

ja ens hem acostumat a les imatges de les pasteres dels immigrants que surten del seu país perquè allà no hi ha feina. Tot això toca la nostra consciència humana i cristiana. Tot això demana respostes immediates d'acolliment i d'ajuda, però també afrontar les seves causes. La justícia i la caritat van juntes.

A aquesta solidaritat que ens cal a tots, penso que les institucions universitàries poden contribuir-hi oferint tota la riquesa del pensament, de la ciència i de la tècnica amarat d'un esperit de fraternitat universal, de justícia i de solidaritat. Desitjo agrair tot el que s'està fent en aquest sentit en la nostra Universitat i encoratjo tothom a intensificar-ho per a contribuir així a la nostra responsabilitat solidària per a millorar el món. Moltes gràcies.

Homilia del Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, en la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè. Basílica de la Mare de Déu de la Mercè, 24 de setembre de 2015.

Ens hem aplegat amb joia en aquesta estimada Basílica de la Mare de Déu de la Mercè per celebrar la festa de la nostra Patrona, que és la Patrona de la ciutat de Barcelona i de la província eclesiàstica de Barcelona, integrada per l'arxidiòcesi barcelonina i les diòcesis de Sant Feliu i Terrassa.

És una festa de la nostra ciutat, per això ciutadans i autoritats ens unim per lloar la nostra Patrona i per agrair-li el seu ajut que ha anat concedint a les persones i institucions de la nostra estimada ciutat comtal i que com a Mare amorosa continua fent-ho, amb la mateixa actitud que tingué en aquelles noces de Canà de Galilea, tal com hem escoltat en l'evangeli d'avui. Des del 1637, quan fou nomenada patrona de Barcelona pel Consell de Cent, els barcelonins li reten anualment homenatge i per això organitzen les festes ciutadanes que l'acompanyen.

La Mare de Déu de la Mercè va promoure el naixement de l'Orde dels Mercedaris el 10 d'agost de 1218 a l'altar major de la nostra Catedral, que fou romànica, de Barcelona, inspirant a Sant Pere Nolasc a crear la família mercedària amb una finalitat molt necessària en aquell temps, i molt actual avui. Aquesta realitat d'Església va néixer per alliberar els captius que vivien a les presons de la moreria. El Pare Miquel d'Esplugues ens diu que Nostra Dona Santa Maria va dignar-se descendir a Barcelona no pas en faisó d'amazona espiritual, o sia, com a capitana esforçada de cap de llinatge de tropa, sinó com a suavíssima redemptora de captius. Per això, els mercedaris realitzaven aquest servei d'una manera molt catalana, comerciant amb els qui tenien empresonats els cristians i, en tot cas, si això calgués, donant-se ells mateixos en rescat dels que gemegaven en les presons de la moreria (Cf. *Nostra Senyora de la Mercè*). De manera ininterrompuda fins avui, centenars de mercedaris i mercedàries porten el seu missatge alliberador a les presons, camps de refugiats, nens del carrer, víctimes del tràfic de persones, asils, hospitals... en el més absolut silenci i anonimat. En la

feita de la Mare de Déu de la Mercè, patrona del món de les presons, cal pensar en aquesta família mercedària i en totes les persones vinculades a les presons, demanant la intercessió de la seva patrona per a totes elles.

Aquesta fundació barcelonina és una manifestació més del servei que l'Església i els cristians realitzem a les persones i a la societat. Posa en relleu la unió de realitats, grups i institucions d'Església que han anat i van donant resposta a les necessitats espirituals, culturals, socials i materials de la gent. Per a prendre'n major consciència és suficient pensar que seria de la nostra ciutat de Barcelona i de tantíssimes altres ciutats del món sense les parròquies, les comunitats religioses, Càritas, grups i institucions eclesials, en el camp de l'espiritualitat, de la pobresa i la marginació, de l'ensenyament, dels malalts, dels ancians, de la cultura, etc. Seria una ciutat pobra per bé que també hi hagués altres realitats que treballen en aquests camps.

Maria en les noces de Canà va demanar a Jesús que solucionés el problema que tenien aquells nuvis, perquè ella participà en aquelles noces amb una presència amorosa als esposos, atenta a les seves necessitats, solidària de les seves dificultats, i també amb una presència de fe, creient que Jesús, el Fill de les seves entranyes virginals, era home i Déu i podia solucionar aquell problema dels nous esposos.

El Papa Francesc ens ha marcat el programa per a tota l'Església: evangelitzar, sortir a les perifèries amb una actitud samaritana. Té molt present els pobres. Per això en el seu document programàtic *La joia de l'Evangelí*, ens parla de la dimensió social de l'evangelització perquè si aquesta dimensió no està degudament explicitada, sempre es corre el risc de desfigurar el sentit autèntic i integral que té la missió evangelitzadora (cf. EG 176).

Per a l'Església l'opció pels pobres és una categoria teològica abans que cultural, sociològica, política o filosòfica. Per això el Papa vol una Església per als pobres. Ells tenen molt a ensenyar-nos. És necessari que ens deixem evangelitzar pels pobres (EG 198).

Estem vivint amb dolor el patiment de moltes famílies i persones, immigrants i refugiats, que es veuen obligats a deixar família, casa i pàtria, per cercar feina a causa de la manca de treball en el seu lloc d'origen o per fugir del perill de morir a causa de les guerres i persecucions religioses. I ho fan com poden i amb molt sacrifici i dolor. Les imatges esfereïdores interpel·len la nostra consciència i els nostres sentiments humanitaris: són no només homes i dones, sinó també molts infants i ancians. Això demana una actitud d'acolliment per part de tots i d'ajut a aquests germans nostres necessitats. Cal una fecunda col·laboració i treball conjunt entre administració, institucions religioses, socials i ciutadania. Ja s'està treballant en aquest sentit. El Papa Francesc ha dit aquestes paraules: «Que boniques són les ciutats que superen la desconfiança malaltissa i integren els diferents, i que fan d'aquesta integració un nou

factor de desenvolupament» (EG 210). Tanmateix caldrà, també, en un àmbit més internacional, afrontar les causes d'aquest creixent moviment migratori que són la manca de feina als llocs d'origen i les guerres. L'Església de Barcelona, de la qual jo en sóc pastor, formada pels fills i filles de la ciutat i dels altres indrets de l'arxidiòcesi, sempre ha estat solidària amb les persones que pateixen.

Per això Francesc ens diu que «la necessitat de resoldre les causes estructurals de la pobresa no pot esperar» (EG 202). Certament, els plans assistencials que tenen urgències, només haurien de pensar-se com a respostes passatgeres. Però mentre no es resolguin radicalment els problemes dels pobres, renunciant a l'autonomia absoluta dels mercats i de l'especulació financera i atacant les causes estructurals de la desigualtat, no es resoldran els problemes del món i en definitiva cap problema, perquè la desigualtat és arrel dels mals socials (cf. EG 202).

El servei que l'Església aporta a la societat és molt positiu i per això ningú pot exigir-nos que releguem la religió a la intimitat secreta de les persones, sense cap influència en la vida social... Una autèntica fe sempre implica un profund desig de canviar el món, de transmetre valors, de deixar alguna cosa millor rere el nostre pas per la terra (cf. EG 183).

És bo recordar el que hem dit els bisbes de Catalunya davant de les imminents eleccions: «No correspon a l'Església proposar una opció concreta, però sí que defensem la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles, i que recerquin amb constància la pau i la justícia». I afegíem que cal tenir «present els grans valors que han d'estructurar la societat..., la justícia i l'atenció als més febles i els que sofreixen el pes de la crisi econòmica».

Benvolguts germans i germanes:

La festa de la Mare de Déu de la Mercè realitza en la nostra ciutat de Barcelona la connexió del que és religiós amb el que és ciutadà. La presència de les autoritats i dels ciutadans en aquesta celebració religiosa posa en relleu una doble convicció, que s'està assistint a un acte que pertany a la religió catòlica, però també que pertany a la cultura de la ciutat, a la història d'aquesta ciutat. Per això, podem dir: «Princesa de Barcelona protegiu nostra ciutat».

Paraula i vida

La maternitat de l'Església (06/09/2015)

El 8 de setembre s'escau la festa del naixement de la Verge Maria, dia en què celebren la festa patronal molts dels santuaris marians del nostre país. Altres anys he aprofitat

aquesta festa per parlar de la presència de la Mare de Déu a la nostra terra, una presència tan nombrosa i tan arrelada que ha marcat profundament la nostra història.

Aquest any voldria comentar com Maria ha d'inspirar la dimensió maternal de l'Església. El papa Francesc, profundament devot de la Mare de Déu, ha parlat de la maternitat de l'Església en diverses ocasions. La maternitat, a nivell humà, ja indica proximitat, misericòrdia, acolliment i cura del fill. I l'Església està cridada a actuar amb entranyes de misericòrdia, amb proximitat a les persones, amb esperit d'acolliment i de comprensió.

«La mare dona afecte, acarona, toca, besa, estima. Quan l'Església, ocupada en mil coses, no té cura de la proximitat i es comunica només amb documents, és com una mare que es comunicués amb els seus fills només per carta», va declarar el Sant Pare amb motiu de la visita pastoral a Brasil. En aquesta visita, en ocasió de la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Rio de Janeiro, va tenir una especial significació el discurs que el Papa va dirigir als bisbes del país.

L'Església –va dir Francesc als bisbes–, com a manifestació que és del Regne de Déu, és l'expressió de l'amor de la Santíssima Trinitat. «Per això som convidats repetidament a ser una Església que dona a llum, que alleta, fa créixer, corregeix, alimenta, que ensenya a caminar tot donant la mà... Tenim necessitat, doncs, d'una Església que sigui capaç de redescobrir les entranyes maternals de la misericòrdia. Sense la misericòrdia poca cosa es pot fer avui per integrar-se en un món de persones *ferides*, que necessiten comprensió, perdó i amor.»

En la maternitat de l'Església, hi podem copsar també la manera de la transmissió de la fe. Aquesta transmissió comporta sempre una relació personal, un contacte testimonial de persona a persona. La transmissió de documents o de notícies –avui tan facilitada per les noves tecnologies– té una funció valuosa, però no és suficient. Per això és sobretot en la relació entre les persones, en la trobada –un concepte molt present en els ensenyaments del papa Francesc– on ens podem acostar a aquell proximitat que ajuda a crear, ja en aquesta terra, el cel nou i la terra nova de què ens parla la Sagrada Escriptura.

En el pensament del Sant Pare aquesta dimensió maternal de l'Església s'ha de manifestar també en la seva capacitat d'anar a trobar els pobres, que avui i sempre són els destinataris privilegiats de l'Evangeli. Aquest trobament amb els pobres es produeix quan l'Església mateixa és senzilla i pobra. Per això ha passat a ser emblemàtic el desig que Francesc va expressar en la primera trobada amb els mitjans de comunicació després de ser elegit: «Com voldria una Església pobra i per als pobres!»

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

El papa Francesc i l'àvia Rosa (13/09/2015)

En un escrit anterior vaig parlar de la maternitat de l'Església en el pensament del papa Francesc. Avui voldria completar-ho amb un comentari sobre la influència que, en la vida del Sant Pare, va tenir la seva àvia Rosa. En el llibre *El jesuïta. Conversacions con el cardenal Jorge Mario Bergoglio* –escrit a partir d'una llarga entrevista que li van fer els periodistes Sergio Rubin i Francesca Ambrogetti abans de ser elegit bisbe de Roma–, Francesc explica l'arribada de la seva família com a immigrants a Buenos Aires durant l'estiu de 1929 en el vaixell *Giulio Cesare*.

Enmig de la calor intensa que feia a la capital argentina, l'àvia de Francesc, Rosa Margherita, portava un abric propi de l'hivern, amb coll de pell de guineu, que no es va treure en cap moment. En el folre de l'abric, hi portava els diners de la venda de la propietat que la família tenia a Itàlia, que constituïa la reserva imprescindible per començar una nova vida a l'Argentina.

La relació profunda del Papa amb la seva àvia va començar ben aviat perquè, quan Jorge Mario –el més gran dels fills de la família– tenia tretze mesos, la seva mare va tenir el segon fill. L'àvia, que vivia a prop, anava a buscar-lo cada dia i se l'emportava a casa seva; a la tarda, el tornava a casa dels seus pares. Tan important fou la marca que aquesta sàvia dona deixà en la vida de Bergoglio que, en escrits i en entrevistes posteriors que ha concedit ja com a Papa, sempre parla amb emoció del paper de la seva àvia en la construcció de la seva personalitat i el seu caràcter.

L'àvia Rosa fou com una mare en la fe per a Jorge Bergoglio. El Papa afirma que fou ella qui l'ensenyà a pregar. En l'entrevista que concedí al pare Antonio Spadaro, director de la revista *Civiltà Cattolica*, confessa que guarda en el seu breviari un testament espiritual de la seva àvia i que el resa sovint com una oració. Una de les frases que més recorda Bergoglio de la seva àvia és aquesta: «El sudari no té butxaques». Com per dir que de res no serveix acumular amb avidesa béns materials, perquè no ens emportem res després de la mort.

Això és el que el Papa aprecia de la dona: la saviesa pràctica que neix de l'experiència, profunda i vertadera perquè està ancorada en la realitat. Ell està convençut que l'aportació de la dona és imprescindible si l'Església vol ajudar a tenir cura i reparar les ferides del món. Com a bisbe de Roma, el Papa ha deixat veure clarament en els seus discursos i en les seves actituds que té una gran confiança en les qualitats de la dona, perquè en poden derivar una gran esperança i una obertura de perspectives per al món i per a tota l'Església.

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

El nou Pla Pastoral Diocesà (20/09/2015)

Aquest mes de setembre acaba el Pla Pastoral de la nostra diòcesi per als anys 2011 a 2015. Aquest Pla, titulat *Feu tot el que Jesús us digui*, tenia tres objectius: anunciar Jesucrist als qui no el coneixen; la pastoral de la iniciació cristiana; i la solidaritat, expressió de la fe cristiana. Calia, doncs, preparar un nou Pla Pastoral Diocesà. La iniciativa del papa Francesc de convocar un Any Sant extraordinari sobre la divina misericòrdia ens ofereix una bona ocasió per preparar unes actuacions pastorals prioritàries per a la nostra Església de Barcelona, tenint en compte també la reflexió que s'ha fet a nivell arxiprestal sobre la pastoral de les grans ciutats.

El nou Pla Pastoral Diocesà, titulat *Misericordiosos com el Pare*, aprofita la celebració de l'Any Sant però està en sintonia i en continuïtat amb l'anterior, com es pot veure comparant els objectius de l'anterior i els de l'actual. El primer objectiu és: «Acolliment amarat de misericòrdia». Davant la soledat, l'aïllament i l'individualisme característics de les grans ciutats, es veu molt necessari el servei de parròquies, comunitats, moviments i realitats eclesials diverses d'acollir les persones amb una actitud de misericòrdia. Entre les possibles accions suggerides per aplicar aquest objectiu, es proposa un acolliment de les persones, siguin qui siguin, amb especial atenció als joves i als matrimonis en situació de crisi, en sintonia amb el Sínode del mes d'octubre sobre la família.

El segon objectiu diu així: «Participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor». Jesús es compadi davant de les multituds perquè eren com ovelles sense pastor. El papa Francesc ens demana ser una Església *en sortida* per anar a trobar la gent i anunciar-los Jesús i el seu Evangelí. Entre les possibles accions que es proposen per fer efectiu aquest objectiu, n'indico dues: encaminar els laics cristians a estar presents en les realitats de la societat, per realitzar la seva vocació cristiana específica i transformar les estructures de la societat amb els valors de l'Evangelí; i oferir als membres de la comunitat educativa de les escoles cristianes el primer anunci de Jesucrist i del seu Evangelí, en el context de l'Escola Diocesana d'Evangelització.

«L'atenció material i espiritual als pobres» és el tercer objectiu. Les conseqüències de la crisi econòmica són encara molt vives i greus en les persones i les famílies. La pobresa es fa més crònica, més profunda, més intensiva, més extensiva i més autòctona. Per això creiem necessari continuar fent realitat el tercer objectiu de l'anterior Pla Pastoral Diocesà: «La solidaritat com a expressió de la fe cristiana». El papa Francesc desitja que el poble cristià reflexioni i practiqui les obres de misericòrdia corporals i espirituals. Això és el que proposa aquest objectiu –en la línia de les catorze obres de misericòrdia clàssiques–: atendre les necessitats materials dels pobres sense oblidar, però, les seves necessitats espirituals. El nou Pla, amb aquest objectiu, és una crida a intensificar tot el que ja es fa amb l'acció social envers les víctimes de la crisi i a crear noves iniciatives de solidaritat.

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Jesús a la presó? (27/09/2015)

Jesús ens diu a l'Evangeli: «Era a la presó i vinguéreu a veure'm». Jesús a la presó! Tanmateix, no ens consta que Jesús hagués estat empresonat. Però certament ho ha estat, ho està i ho estarà en cadascuna de les persones que aquí i arreu estan empresonades.

La presó és dins de Barcelona. Però està tancada i no és present en la vida de la societat. Aquests dies entorn de la festa de la Mare de Déu de la Mercè, que és patrona de totes les persones vinculades a la presó, és una ocasió oportuna per recordar aquestes persones, els empresonats, les persones que hi treballen i les que de forma voluntària ajuden de diverses maneres els interns.

El papa Francesc ens dóna també exemple en aquest sentit. Tant a Roma com en els seus viatges, visita les presons o rep els interns i de vegades comparteix taula amb ells. La celebració religiosa del Dijous Sant acostuma a celebrar-la en una presó, ja sigui de joves o d'adults.

Amb motiu del Jubileu commemoratiu de la redempció de Jesucrist, sant Joan Pau II va dirigir un missatge a tots els qui són a la presó. Aquest missatge està ple d'esperança, reconeix que Jesús cerca cada persona, sigui quina sigui la situació en què es trobi, per oferir-li la salvació, no per imposar-la-hi. Crist espera de l'home una acceptació confiada que cal viure practicant el bé. Es tracta d'un camí de vegades llarg però estimulante, perquè no es recorre en solitari sinó en companyia del mateix Crist. El papa polonès deia que «Jesús és un company de viatge pacient, que sap respectar els temps i els ritmes del cor humà, alhora que anima constantment en l'assoliment de la meta de la salvació».

Els qui són a la presó pensen amb nostàlgia o amb remordiment en el temps que eren lliures. Pateixen amb amargor el moment present, que sembla que no passa mai. Però fins i tot el temps transcorregut a la presó és temps de Déu i ha de ser viscut oferint-lo a Déu com a ocasió de veritat i conversió.

La presó només té sentit quan, afirmant les exigències de la justícia i reprovant el delictes, serveix per renovar l'home, oferint a qui s'ha equivocat una possibilitat per reflexionar, canviar de vida i integrar-se amb plenitud a la societat. Sant Joan Pau II afirmava que si això s'aconsegueix «tota la societat s'alegrarà i les mateixes persones a les quals s'ha ofès amb els delictes experimentaran que se'ls ha fet més justícia en veure el canvi interior dels delinqüents que en constatar el càstig que han pagat».

Crec que el proper Jubileu de la Misericòrdia proposat pel papa Francesc hauria d'ajudar-nos a tots a avançar en aquest sentit. I no voldria acabar sense manifestar el meu agraïment a totes les persones que, com a professionals o com a voluntàries, estan al servei de les persones internades a les nostres presons i treballen per humanitzar i millorar la seva situació.

+ Lluís Martínez Sistach
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Comunicats de premsa

El cardenal arquebisbe de Barcelona participarà al proper Sínode de la Família convidat pel papa Francesc

BARCELONA, 1 de setembre de 2015 — El papa Francesc ha nomenat el cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, membre de l'Assemblea General Ordinària del Sínode de Bisbes, que es celebrarà entre el 4 i el 25 d'octubre.

El Sr. Cardenal ja fou nomenat membre de l'Assemblea Sinodal del passat mes d'octubre pel Sant Pare. Aquestes dues assemblees estan dedicades a la família i la del proper mes d'octubre concretament tractarà la vocació i missió de la família en l'Església i en el món contemporani.

L'Arquebisbat de Barcelona acollirà famílies de refugiats al seminari menor de la Conreria

BARCELONA, 4 de setembre de 2015 — L'Arquebisbat de Barcelona ha decidit destinar part de l'edifici de la Conreria, l'antic seminari menor diocesà, a acollir famílies de refugiats.

En els darrers mesos, Càritas Diocesana de Barcelona ha anat donant suport econòmic a moltes famílies de refugiats en situacions vulnerables que estan gestionant les seves demandes d'asil i posa els seus recursos per a pal·liar les situacions de patiment d'aquestes persones i famílies.

El cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, demana als diocesans, famílies i institucions, que tinguin una actitud d'acolliment i que ajudin aquests germans necessitats. Demana també a les parròquies i comunitats que preguin perquè desapareguin les causes que provoquen fonamentalment les migracions actuals: les guerres i la manca de treball en els llocs d'origen

El cardenal Martínez Sistach publica una nova carta pastoral titulada *Sigueu misericordiosos*

BARCELONA, 8 de setembre de 2015 — L'Església de Barcelona seguirà les indicacions del papa Francesc i participarà activament en l'Any dedicat a la Divina Misericòrdia. Així ho ha especificat el cardenal Lluís Martínez Sistach en la seva nova carta pastoral titulada *Sigueu misericordiosos* i que està destinada, sobretot, a «disposar els nostres esperits per a una bona celebració del Jubileu en la nostra Església metropolitana de Barcelona».

L'arquebisbe de Barcelona ha prioritzat en aquesta carta, seguint la butlla pontifícia *Misericordiae vultus*, unes actuacions pastorals amb l'objectiu d'oferir «amb major intensitat els signes de la presència i de l'apropament de Déu». Aquesta carta pastoral, molt en consonància també amb les conclusions del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, és el complement perfecte per al nou Pla Pastoral titulat *Misericordiosos com el Bon Pastor*, establert per als propers anys, que repassa i amplia els tres objectius pastorals ambientats entorn al tema de la misericòrdia: l'acolliment amarat de la misericòrdia, la participació de la mirada misericordiosa del Bon Pastor i l'atenció material i espiritual als pobres.

La publicació d'aquesta carta pastoral coincidint amb la festivitat de la Nativitat de la Mare de Déu, li dona un ampli sentit pel fet de ser mare de l'Església i mare de la Misericòrdia.

Acollir, dialogar i acompanyar

L'Església ha d'estar present a les grans ciutats, que estan dominades per l'anonimat, la soledat, l'individualisme, la violència i la por, per tal de transformar-les en «veritables comunitats cristianes que humanitzin la vida urbana». Per això, s'han de portar a terme activitats eclesials que sorgeixin del «cor misericordiós» dels cristians: «La credibilitat de l'activitat eclesial passa a través del camí de l'amor misericordiós i compassiu», constata l'arquebisbe de Barcelona.

Una de les activitats que marca el primer objectiu del pla pastoral és l'acolliment amarat de misericòrdia: s'ha d'acollir a tothom, però especialment a aquells que estan en les perifèries existencials. Només així, imitant el Bon Pastor, es descobrirà Crist en els pobres. Però aquest acolliment ha d'anar acompanyat d'un diàleg, «ben connatural a l'Església».

La misericòrdia i el perdó

«S'ha escrit molt sobre el sagrament de la reconciliació com un sagrament en crisi», reflexiona el cardenal Martínez Sistach. Però es tracta d'un sagrament que s'ha de posar al centre amb convenciment. Només així serà possible participar de la mirada misericordiosa del Bon Pastor, segon objectiu del Pla Pastoral. Aquesta, ha de ser

«una mirada misericordiosa i evangelitzadora amb el desig de donar a conèixer Jesús a aquells que no el coneixen», de manera que es construeixi una Església en sortida que vagi a trobar la gent i obri les seves portes a tots els qui desitgin entrar-hi. Però s'ha d'anar amb compte amb alguns paranys com la corrupció –a la qual l'arquebisbe de Barcelona anomena «lacrà social». I és que la misericòrdia «no és contrària a la justícia, sinó que expressa el comportament de Déu cap al pecador, oferint-li una possibilitat ulterior per examinar-se, convertir-se i creure».

Seguint les línies del Concili Vaticà II

És evident que el Jubileu que Francesc proposa s'inscriu directament en el gran objectiu del Concili Vaticà II. Òbviament la pràctica de les obres corporals de misericòrdia han d'anar unides a les obres espirituals, com especifica el tercer objectiu del pla pastoral. I és que no ens podem quedar en les obres materials perquè també cal oferir «atenció espiritual als pobres per superar la pitjor discriminació que sofreixen». I afegeix que «l'opció preferencial pels pobres ha de traduir-se principalment en una atenció religiosa privilegiada i prioritària». Així es poden descobrir «moltes maneres d'estimar més i més germans i practicar la virtut de la caritat, que ens condueix a la santedat».

Sobre la carta apostòlica *motu proprio* «Mitis Iudex Dominus Iesus» de reforma del procés canònic de declaració de nul·litat de matrimoni, del papa Francesc (15/8/2015).

1. Què és un *motu proprio*?

És una llei pontificia, de caràcter universal (en aquest cas, per a l'Església Catòlica d'Occident o llatina), promulgada pel papa de forma autònoma. Aquesta entrarà en vigor el 8 de desembre d'enguany.

2. Què diu aquest document?

Conté tres parts:

- a) en la primera, fa l'exposició dels motius o principis que han guiat la reforma;
- b) en la segona, estableix una nova redacció per als cànons 1671 a 1691 del Codi de Dret Canònic, que són els que estableixen normes peculiars per als processos matrimonials, mentre que la resta del Llibre VII del Codi continuarà aplicant-se com a norma general subsidiària;
- c) en la tercera, es recullen 21 articles amb precisions per a l'aplicació dels cànons precedents, com a interpretació legal de la reforma.

3. Quines són les principals novetats que ofereix la nova normativa?

- a) Al moment de presentació d'una demanda de declaració de nul·litat de matrimoni davant el Tribunal Eclesiàstic, la reforma facilita el fur competent, de manera que

hom pot triar lliurement entre la diòcesi de les noces, la del domicili de l'actor o la del demandat, o també allà on hi siguin la major part de proves, sense les restriccions anteriors. Així es resolen problemes que es presentaven davant la globalització i el moviment de poblacions actuals.

b) Després d'estudiar la demanda i d'escoltar les dues parts i el Defensor del Vincle (el fiscal que intervé a favor de la validesa del matrimoni), el jutge eclesiàstic decideix si l'assumpte ha de tramitar-se com a procés ordinari, o bé si és un cas especial tramitable per un nou procés més breu. La reforma preveu que aquests siguin els casos on la nul·litat del matrimoni és pràcticament segura i evident, per les proves i circumstàncies que es presenten ja amb la demanda, i amb certs capítols de nul·litat que no necessiten una investigació detallada. Després d'haver recollit les proves, el jutge passarà el sumari al Bisbe diocesà, per tal que aquest dicti sentència personalment o bé la confiï a un altre (per exemple, al propi jutge). Aquest procés abreujat, si no es presenten dificultats, podria completar-se en uns dos mesos.

c) La principal novetat per a tots els processos matrimonials és la supressió de la confirmació obligatòria de la primera sentència afirmativa de declaració de nul·litat de matrimoni, que provenia del papa Benet XIV (segle XVIII). Fins ara calia que el tribunal superior confirmés dita sentència; en endavant hom estalviarà temps i costos. Se'n podran beneficiar ja les sentència que es dictin a partir de l'entrada en vigor de la reforma, encara que el procés hagués començat abans. Evidentment, aquell que se senti perjudicat sempre pot apel·lar al tribunal superior, com també pot fer-ho el Defensor del Vincle si creu que una sentència és errònia o injusta. Aleshores, com és lògic, caldrà esperar a obtenir sentència ferma que confirmi la primera. La reforma revela una major confiança de l'Església en els seus tribunals, i una gran responsabilitat per als bisbes que són els últims responsables.

d) La nova llei disposa que les conferències episcopals vetllin per a què els processos puguin ser gratuïts per les parts, però no imposa que ara mateix ho siguin ja pertot. El bisbe diocesà continua essent el responsable de fixar o suprimir les taxes judicials. I caldrà tenir en compte que, entorn al judici, hi ha altres despeses que no depenen d'aquests taxes, com els honoraris dels advocats o el pagament dels perits. Per això a cada país o a cada diòcesi caldrà veure com pot aplicar-se la gratuïtat. Cal advertir, tanmateix, que sobre aquest tema actualment hi havia molta confusió, perquè les taxes actuals no són gens elevades i fins als 80% dels processos canònics en l'actualitat ja són gratuïts, bé perquè els episcopats de molts països ja ho havien decidit així, bé perquè (com a tota la resta i també a casa nostra) ja estava prevista la justícia gratuïta per a les persones que no tenen mitjans econòmics.

e) La nova llei fa altres adaptacions o reformes menors, com possibilitar que la declaració d'un sol testimoni qualificat pugui constituir prova plena.

4. Augmentaran els motius de nul·litat del matrimoni canònic?

No, la reforma només s'adreça a facilitar i accelerar els processos, però les causes de nul·litat són la mateixes ja previstes al Llibre IV del Codi de Dret Canònic, que és una norma prou avançada en aquest sentit. Amb tot, considerem probable que més fidels s'acostin als tribunals eclesiàstics a iniciar un procés de nul·litat matrimonial ateses aquestes facilitats.

Per a més informació, podeu consultar el web del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona: www.tribunaleclesiasticbarcelona.org

La Santa Seu dóna llum verda a la creació de l'Ateneu Universitari Sant Pacià promogut pel cardenal arquebisbe de Barcelona

BARCELONA, 30 de setembre de 2015 — L'Ateneu Universitari Sant Pacià serà erigit canònicament demà primer d'octubre de 2015 a la ciutat de Barcelona, per mitjà del Cardenal Giuseppe Versaldi, Prefecte de la Congregació per l'Educació Catòlica, vingut des de Roma per inaugurar el curs acadèmic de les Facultats i per signar la constitució de l'Ateneu.

La Santa Seu accedeix d'aquesta manera a la petició efectuada pel Cardenal Lluís Martínez Sistach, Arquebisbe de Barcelona, Gran Canceller de les tres Facultats eclesiàstiques que existeixen en aquesta ciutat: la Facultat de Teologia de Catalunya (1968), la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (1988) i la Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes (2014). Culmina així un procés de gairebé mig segle que ha dut a la creació d'una institució universitària dedicada exclusivament als estudis eclesiàstics i directament vinculada a l'Església de Barcelona i, per mitjà d'ella, amb la resta de diòcesis que tenen la seva seu a Catalunya.

L'Ateneu agermana, doncs, tres facultats orientades, respectivament, a l'estudi de la teologia, la filosofia i la humanística cristianes, i queda configurat com una institució universitària que promou la docència i la recerca sobre les àrees centrals del pensament cristià. D'altra banda, l'Ateneu Universitari Sant Pacià aixopluga, mitjançant la Facultat de Teologia, nou institucions més, que queden connectades estretament amb ell: l'Institut de Teologia Fonamental, l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, el Centre d'Estudis Teològics de Mallorca i els Instituts Superiors de Ciències Religioses de Barcelona, Girona, Lleida, Mallorca, Tarragona i Vic. L'Ateneu permet, doncs, articular una xarxa de dotze institucions eclesiàstiques, radicades a Catalunya i a les Illes Balears, que tenen naturalesa universitària: tres facultats, vuit instituts i un centre teològic. Totes elles han estat erigides per la Santa Seu, en depenen i es regeixen per la Constitució Apostòlica *Sapientia Christiana* (1980) i altres instruccions pontificies.

La Facultat de Filosofia de Catalunya és des de 1990 membre fundador i centre federat de la Universitat Ramon Llull i com a tal imparteix també la titulació civil (grau en filosofia, doctorat, diploma i màster).

Ha estat voluntat de l'impulsor i Gran Cancellier de l'Ateneu, el Cardenal Lluís Martínez Sistach, que aquest portés el nom d'Ateneu Universitari Sant Pacià, el gran bisbe de Barcelona, pastor d'aquesta Església en la segona meitat del segle IV i un dels Pares de l'Església llatina, autor de diversos tractats teològics, que constitueix un referent rellevant en la història eclesiàstica de Catalunya. Una frase que es troba en una de les seves cartes ha estat escollida com a lema de l'Ateneu: «*quaecumque lingua a Deo inspirata*» (no hi ha llengua que Déu no inspiri), ni llenguatge que no expressi i condueixi a Aquell que és font de Bellesa i de Bé i que sosté el món i cada persona humana. Els llenguatges teològics, filosòfics i estètics són camins per arribar a Aquell que ha donat a la humanitat la capacitat de parlar i de comprendre, i de trobar-se amb la Paraula encarnada, el Crist Senyor.

Durant l'acte d'aquest dijous, el Dr. Armand Puig serà nomenat rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

Articles i declaracions

Intervento di Sua Eminenza Rev.ma il Cardinale di Barcellona, Lluís Martínez Sistach, all'incontro della Comunità di Sant'Egidio a Tirana (Albania) su «Europa, quale futuro». Tirana, 9 settembre 2015.

Mi piace condividere con tutti voi qui presenti una riflessione sul futuro dell'Europa, il nostro continente, la nostra «casa comune» continentale. Esporrò il mio contributo in sei paragrafi.

Prima di tutto, voglio ringraziare la Comunità di Sant'Egidio per il suo invito a partecipare in questa tavola rotonda e in quest'incontro, che – come i precedenti- prolunga e attualizza il primo indimenticabile incontro inter-religioso del Papa San Giovanni Paolo II in Assisi.

1. Primo punto. Un'Europa di valori, ispirati alla tradizione giudeo-cristiana

L'Europa del futuro deve essere un'Europa che crea e promuove valori. Questo è un punto fondamentale – direi, una vera condizione- perché l'Europa abbia un futuro.

San Giovanni Paolo II, nel suo discorso al Corpo Diplomatico dell'anno 1990, già affermava che «sembra che davanti ai nostri occhi rinasce un'Europa dello Spirito ispirandosi a quei valori e simboli che l'hanno configurata, specialmente ispirati alla tradizione cristiana che unisce tutti i popoli europei» («L'Osservatore Romano», 14 giugno 1990, pag. 6).

Per rispondere alle esigenze del futuro dell'Europa, dobbiamo partire da una diagnosi dell'attuale realtà europea. Sono molti i documenti su questo argomento. Mi sembra ancora molto valida la diagnosi che offrì San Giovanni Paolo II nella sua esortazione apostolica *La Chiesa in Europa*, del 28 giugno 2003. Questa diagnosi è frutto dei contributi dei vescovi di tutta l'Europa riuniti nel Sinodo.

Si descrivono diversi segni che offuscano la speranza nel futuro del nostro continente europeo, come la perdita della memoria e dell'eredità cristiana, insieme a un agnosticismo pratico e a una crescente indifferenza religiosa, alla paura di affrontare il futuro e ad un'antropologia senza Dio.

Questo punto mi sembra di capitale importanza. È una questione di fondo, di carattere primordiale. Qui la diagnosi viene arricchita dal magistero del papa Francesco, che - nei suoi documenti e nel suo magistero dichiarato nei suoi viaggi, per esempio, nel recente viaggio ai tre paesi latino americani - ha espresso in diversi modi che l'oblio di Dio ha condotto all'oblio dell'uomo e dei suoi valori e ha tolto valore alla sua relazione con il prossimo e incluso con la Terra. Qui è opportuno menzionare la sua enciclica «*Laudato sí*», in cui promuove un'ecologia integrale che deve tener il suo fondamento nel fatto che l'uomo si senta creato da Dio e responsabile davanti a Lui di come usa la sua libertà e come utilizza le cose del mondo.

La cultura europea, dimenticando Dio, si è convertita in una apostasia silenziosa da parte dell'uomo, che considerandosi autosufficiente, vive come se Dio non esistesse, e ciò danneggia il suo modo di relazionarsi con gli altri e con la Terra. Se l'uomo senza Dio gode di libertà assoluta, niente impedisce che la sua relazione con gli altri e con la creazione sia di una esplorazione senza limiti e senza norma, portando alla «cultura dello scarto», insensibile a coloro che rimangono ai margini, specialmente gli anziani e i giovani. Più avanti insisterò su questo punto.

L'Europa del presente e del futuro credo che sia chiamata nello stesso tempo a essere un modello di applicazione del principio della libertà religiosa. La crescente immigrazione sta creando società europee che siano, ogni volta di più, multireligiose. Ciò pone l'urgenza di un esercizio della libertà religiosa delle persone e delle comunità. Sempre è di solito dire che «lo Stato è laico, però la società è religiosa». E dobbiamo aggiungere: la società non solo è religiosa, ma è anche multireligiosa.

Questo ci obbliga, pensando nel futuro dell'Europa, a distinguere molto chiaramente tra laicità e laicismo. Per laicità intendo una relazione di mutua autonomia e indipendenza tra lo Stato e la religione, senza escludere la mutua collaborazione, perché ambe istanze - lo Stato e le Chiese o le religioni - sono al servizio del bene comune e del bene personale delle stesse società, delle stesse persone. Per laicismo intendo quell'attitudine che tende a relegare la religione all'ambito della coscienza e a negarle

qualsiasi rilevanza e presenza pubblica, riducendola a una specie di «inesistenza» sociale. Non c'è dubbio che abbondano nell'Europa attuale molti comportamenti chiaramente laicisti, per cui è sorto il concetto di «una laicità positiva», in cui la laicità tende a autocorreggersi dal laicismo.

2. Un'Europa sociale, accogliente e «samaritana».

Secondo punto. La forte immigrazione a cui ho già accennato, pone dei seri problemi sociali, aggravati dalla crisi economica. Il Cardinale Ratzinger affermava che per i fondatori dell'unificazione europea, dopo la devastazione della Seconda Guerra Mondiale – Adenauer, Schuman e De Gasperi –, esisteva un chiaro fondamento del futuro dell'identità europea, che consisteva nell'eredità cristiana (che non è l'unica eredità, pensiamo alle culture giudea, greca e romana).

Se il sostrato religioso europeo, nonostante la sua evoluzione e il suo attuale pluralismo, fosse marginato nella sua funzione ispiratrice dell'etica e nella sua chiara ed efficace vocazione sociale, si rinunciarebbe a tutta l'eredità del passato europeo e inciderebbe molto negativamente nel compito di creare un futuro degno dell'uomo.

In questo contesto, la Chiesa deve essere accogliente e samaritana (in allusione alla famosa parabola evangelica e al documento dell'Aporecida, di cui il papa Francesco ebbe la principale responsabilità nella redazione dello stesso documento). È necessario che la Chiesa realizzi la sua missione di buona samaritana per curare le tante persone che vivono nel mondo rurale e in quello urbano. Penso che l'iniziativa del papa Francesco di offrire a tutta la Chiesa un Anno Santo straordinario della misericordia è molto opportuna, se pensiamo anche alla realtà sociale che viviamo attualmente.

La Chiesa ha realizzato storicamente un ruolo essenziale di dar senso, di dar sollievo, rifugio e protezione. Per questo le persone si affidano anche oggi alla religione. Secondo i dati che ci ha dato il sociologo Manuel Castells, in un congresso, di cui parlerò dopo, nell'anno 1980 l'83% della popolazione mondiale si dichiarava religiosa, mentre nell'anno 2010 questa proporzione era cresciuta al 89%. Milioni di persone cercano il sostegno della religione – a volte di una forma poco vincolata alle istituzioni religiose, soprattutto in Europa –, per incontrare la strada del bene tra le ondate distruttive del male.

La discesa della natalità – il chiamato «inverno demografico» – è una realtà in gran parte dei paesi europei. È necessario che gli europei – se vogliono garantire il futuro del Continente – restituiscano alla famiglia il suo valore di elemento primario della vita sociale, che sappiano creare le condizioni favorevoli per la sua stabilità e che permettano di accogliere e dare la vita con generosità.

È anche necessario, nel presente e dinanzi al futuro, realizzare una politica di coesione sociale, perché se non si progredisce in questo senso possono crescere le sacche della

marginazione, soprattutto tra i giovani delle periferie delle grandi aree metropolitane, che non si integrano socialmente, i soprannominati giovani «nè nè», che nè studiano, nè lavorano, perché non hanno opportunità.

3. Un'Europa aperta al mondo.

Terzo Punto. La «casa comune europea» non può essere una «casa comune chiusa in se stessa». La stessa realtà della globalizzazione ce lo impedirebbe. Bisogna andare verso un'Europa lanciata verso un orizzonte planetario. L'Europa deve essere solidale specialmente con i paesi poveri del mondo. L'Europa deve svolgere un ruolo rilevante nel dialogo tra Nord e Sud.

La «casa comune» europea non può e non deve essere costruita a spese dei paesi dell'Asia, dell'Africa, dell'America Centrale o dell'America Latina. Al contrario deve avere una parte attiva nella promozione e realizzazione di una «globalizzazione della solidarietà» (ricordiamo che questo fu un felice «slogan» inventato da San Giovanni Paolo II). Si tratta di una globalizzazione «nella» solidarietà e «della» solidarietà. In più l'Europa deve impegnarsi instancabilmente nella costruzione della pace dentro le sue frontiere e in tutto il mondo.

L'Europa è meta di immigrazione, specialmente dei paesi africani e sudamericani. Di fronte a questo fenomeno che non termina di crescere, conviene prendere in considerazione la raccomandazione del Concilio Vaticano II, che è preferibile far emigrare capitali prima di far emigrare le persone.

4. Quarto punto. Un'Europa aperta all'uso responsabile della creazione.

Il fatto più rilevante degli interventi magisteriali di Papa Francesco in questi ultimi mesi, è senza dubbio la pubblicazione dell'enciclica *Laudato si'*, il primo documento di questo tipo redatto dal Papa attuale. Nell'abbordare la questione della cura dovuta alla creazione, il Papa ha ampliato un capitolo della dottrina sociale della Chiesa che oggi richiede in modo speciale la nostra attenzione. Non solo ha fatto una presentazione ecumenica – con la presenza di un teologo della Chiesa Orientale, Joannes Zizoulas-, ma anche l'ha diretta a tutto il mondo.» Abbiamo bisogno di un confronto che ci unisca tutti, perché la sfida ambientale che viviamo, e le sue radici umane, ci riguardano e ci toccano tutti».

Questa nuova enciclica ha messo in evidenza di maniera ancora più chiara la duplice preoccupazione che orienta il magistero del papa Francesco: la riforma missionaria della Chiesa e il dialogo con tutti sulla preservazione e la cura della Terra, la nostra casa comune.

È certo che gli ultimi Pontefici già manifestarono la loro preoccupazione sull'ecologia. Come già affermava San Giovanni Paolo II nel suo discorso al Parlamento

Europeo del 1988, l'Europa unita dovrebbe assumere il ruolo di guida, specialmente a tre livelli: la riconciliazione dell'uomo con il creato, con i suoi simili e con se stesso.

In primo luogo si tratta di riconciliare l'uomo con il creato, vigilando sulla preservazione della natura. Qui abbiamo il magistero, così recente di Papa Francesco, nella sua enciclica sull'ecologia, in cui propone una vera «ecologia integrale», ispirata alla spiritualità francescana, Egli, che scelse per sé il nome di Francesco, pensando – come dichiarò lui stesso – al Santo di Assisi. Bisogna curare la fauna e la flora, l'aria e i fiumi – l'acqua, elemento prezioso e scarso. Bisogna preoccuparsi degli equilibri degli ecosistemi. Bisogna essere rispettosi con gli equilibri delicati della natura; si deve riconoscere che le risorse sono limitate.

In secondo luogo, bisogna riconciliare l'uomo con i suoi simili. Qui l'ecologia si addentra nel problema sociale: il grido della terra è anche il grido dei poveri della Terra, l'ecologia integrale riconosce che gli squilibri ecologici e gli squilibri sociali vanno strettamente uniti. Come sapete, qui siamo nel cuore stesso dell'enciclica «Laudato si'», del Papa Francesco.

Finalmente, è necessario riconciliare l'uomo con se stesso. Dobbiamo lavorare per la ricostruzione di una visione integrale e completa dell'uomo e del mondo, di fronte alla cultura del sospetto e della disumanizzazione. Bisogna lavorare per promuovere una visione nella quale la scienza, la capacità tecnica e l'arte non si escludano, ma che suscitino la fede in Dio e uno sguardo rispettoso, contemplativo e riconoscente delle cose create.

5. Quinto punto. Verso un'Europa eminentemente urbana.

Vi prego di permettermi in questo quinto punto, di riferirmi al Congresso Internazionale di Pastorale delle Grandi Città che abbiamo celebrato nell'anno 2014 a Barcellona. Si sono editati gli atti in catalano, castigliano ed in italiano e stiamo curando un'edizione in inglese.

Anzitutto devo dire che andiamo verso un'Europa eminentemente urbana. Attualmente il 52% della popolazione mondiale vive in grandi città. Il 70% della popolazione europea vive in grandi città. Nell'anno 2050 si prevede che sarà l'80% in Europa e il 70% nel mondo. Quindi è una realtà indiscutibile il fatto che si va verso un mondo fortemente concentrato nelle grandi città, molto urbanizzato. La Chiesa ha davanti la sfida di umanizzare le grandi metropoli.

Il nostro Congresso volle essere realista – non poteva essere altrimenti- e per questo ebbe due fasi. Nella prima fase, nel mese di maggio del 2014 ascoltammo gli esperti in sociologia, antropologia, teologia e pastorale. Si presentarono nove relazioni; i punti di vista dei conferenzieri furono analizzati, in dialogo con gli stessi, nel pomeriggio,

con un gruppo di quindici esperti. Questo portò all'elaborazione di un «Documento di sintesi», che riassumeva la prima fase del Congresso.

Questo «Documento di sintesi» fu mandato a 25 Cardinali ed Arcivescovi di grandi città dei quattro continenti (non poté venire il rappresentante dell'Australia, il Cardinale Pell per i suoi impegni nella Curia Romana) e ci riunimmo a Barcellona nel mese di novembre per lasciarci interpellare e discutere su quel documento della prima fase del Congresso.

Il Papa ci concesse un'udienza il 27 novembre del 2014 e ci inviò un messaggio molto bello centrato in quattro punti, sui quali, permettetemi che richiami ancora la vostra attenzione e anche per terminare, perchè hanno molto a che vedere con il futuro dell'Europa e con la funzione della Chiesa Cattolica in questo futuro dell'Europa. Ecco qui i quattro punti:

5.1 Il papa Francesco ci disse in primo luogo che da parte della Chiesa si impone un cambio di mentalità pastorale, che abbiamo bisogno di nuove «bolle di accompagnamento».

5.2 In secondo luogo, il papa Francesco evidenziò l'importanza del dialogo con la multiculturalità. La Chiesa non è l'unica attrice o creatrice di cultura nella grande città e a volte nemmeno è la più ascoltata. E pertanto dobbiamo dialogare con le altre culture, con umiltà, sì, però senza complessi e senza rinunciare alla nostra identità.

5.3 In terzo luogo, il Papa ci parlò della religiosità del popolo, della chiamata «religiosità popolare». Dio abita nella città e bisogna saperlo cercare. Scoprirlo nelle sue strade, nelle sue piazze, nelle sue case, nei centri in cui si elaborano le culture.

5.4 E infine ci parlò della sua principale priorità, porre attenzione ai poveri, agli emarginati che ogni volta sono più poveri e sono sempre di più in tutti i paesi.

6. Concludendo

Termino con delle affermazioni che sono pastorali, però senza dubbio hanno a che vedere con il futuro che desideriamo per l'Europa.

6.1 Gli esperti ci indicano che la famiglia e la religione sono le istituzioni più valorizzate dai cittadini, molto sfiduciati dalle altre istanze istituzionali. Per questo, la Chiesa, e tutte le religioni, hanno un ruolo importante nella società della futura Europa, perché la gente ha fiducia nella religione.

6.2 L'Europa di oggi – e di più quella del futuro – sarà eminentemente urbana, con la creazione di grandi aree metropolitane. Pertanto non ha senso afferrarsi a pratiche di quando la gente viveva maggiormente in un contesto rurale. E ciò lo definiamo «conversione pastorale», o Chiesa no autoreferenziale, ma «in uscita» (Papa Francesco).

6.3 Dinnanzi alla globalizzazione «che divora l'individuo» (Manuel Castells), la Chiesa (e le religioni hanno davanti a loro un «lavoro titanico» (Manuel Castells): umanizzare le grandi città, creare comunità in cui l'altro è accolto come fratello, per ciò che è, non per ciò che ha... Nella città c'è paura, isolamento, violenza, solitudine, distruzione ecologica crescente, però ci sono anche cose positive. Facilita la cultura, la comunicazione interpersonale, la fraternità, la solidarietà, il desiderio del bene... La città è ambivalente. Però se si cerca, Dio si incontra nella città, perché abita nelle persone buone che ci sono in essa. La Chiesa umanizza «l'urbe» educando a una visione contemplativa, spirituale e carica di speranza in mezzo a un «luogo non umano» (Marc Augé) che a volte è la «megapolis».

6.4 Umanizzando la vita nelle grandi città – con un esercizio che fa onore al primato delle opere di misericordia, spirituali e materiali – la Chiesa sta contribuendo a umanizzare l'Europa del presente e del futuro.

Per dare continuità alla riflessione nelle grandi città, è nata a Barcellona la Fondazione civile «Antonio Gaudí per le Grandi Città». Ci proponiamo di continuare a lavorare sugli aspetti pastorali e altre questioni che riguardano le città con la finalità che siano sempre più umane e più cristiane.

Molte grazie per la vostra attenzione.
Tirana, 9 settembre 2015.

+ Lluís Martínez Sistach
Cardinale Arcivescovo di Barcellona

Entrevista al Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, per a la revista Vida Nueva

1. La asamblea sinodal extraordinaria del pasado año fue eminentemente deliberativa. ¿Cree que saldrán concreciones pastorales del próximo Sínodo para ayudar a las familias en sus dificultades? ¿Qué aspectos están más necesitados dentro de la pastoral familiar?

Jo diria que l'assemblea sinodal de l'any passat sobre la família va ser fonamentalment «detectiva», és a dir, es van constatar arreu del món els desafiaments i les dificultats que viuen els matrimonis i les famílies. Va ser un veure la salut i les malalties que pateixen moltes famílies en el nostre món. Penso que després d'aquests entremesos, en l'assemblea sinodal d'aquest octubre, hi hauran els plats forts de l'àpat. Caldrà jutjar i fer propostes d'actuació per tal de potenciar la salut i guarir les anomalies de les famílies d'avui. Cal tenir present que el tema d'aquesta assemblea és més ampli: la vocació i la missió de la família en l'Església i en la

societat. A més de la problemàtica dels catòlics divorciats i casats de nou respecte del sagrament de la penitència i eucaristia, hi ha molts altres aspectes importants, com: la formació dels adolescents i joves perquè puguin contreure amb garanties un matrimoni per sempre, amb fidelitat i fecund, assolir els matrimonis cristians una íntima comunitat de vida i d'amor, l'acompanyament dels matrimonis immediatament abans de celebrar-se i durant la seva vida conjugal, la fecunditat dels matrimonis cristians davant de la baixíssima natalitat dels nostres països, la vocació de la família cristiana com església domèstica, el compromís dels matrimonis en el sí de l'Església i en la societat, etc.

2. Los motu proprio de Francisco sobre la reforma de los procesos para las declaraciones de nulidades, ¿son la puerta de entrada para el «divorcio católico», como sostienen algunos críticos?

Aquesta reforma que ha establert el Papa Francesc ja l'havien demanat alguns en el consistori de febrer de 2014 i en l'assemblea sinodal d'octubre de l'any passat. Estic content perquè amb aquesta reforma es facilita el camí per tal que els matrimonis que no són vàlids es puguin declarar nuls amb més rapidesa i menys o gens costos econòmics. Ja és suficient una sentència afirmativa, en lloc de dos conformes com fins ara, per poder contreure un nou matrimoni, la major competència dels bisbes diocesans, la participació de juristes laics en el tribunal col·legial, un procés sempre judicial però breu en alguns casos, la gratuïtat, entre altres coses. És una manera d'ajudar als esposos cristians per tal que puguin, si el seu matrimoni canònic és nul, poder contreure un nou matrimoni i poder confessar-se i combregar. Aquesta reforma del Papa Francesc harmonitza la fidelitat a la indissolubilitat amb la misericòrdia de l'Església. Cal agrair al Papa aquesta reforma i que ho hagi fet seguint el que es va demanar en l'anterior assemblea sinodal en la relació final.

3. ¿A qué cree que se debe la tensión presinodal que estamos viviendo, con documentos en contra de los motu proprio, con libros escritos por cardenales que oponen doctrina a soluciones pastorales, como pide Francisco?

En gran part perquè no es creu que els qui parlen sobre aquestes qüestions volen respectar la indissolubilitat del matrimoni cristià, però reflexionar també sobre què és pot fer per donar una resposta pastoral a persones cristianes amb una situació matrimonial peculiar. Aquest problema pastoral és considerable sobretot a Amèrica del Sud, on hi ha moltíssimes persones joves i adultes amb un elevat percentatge de divorcis i noves unions que desitgen combregar amb els fills en la missa dominical. El Papa Francesc, que fou arquebisbe de la gran Buenos Aires, viu intensament aquest problema pastoral. Cal dir que ens trobem amb una qüestió difícil: com harmonitzar la fidelitat i la misericòrdia. Per això es reflexiona i es parla. Penso que convé veure-ho així.

Secretaria General

Ordes sagrats

L'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach, el dijous 24 de setembre de 2015, a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona, confereix el sagrat orde del

Diaconat

Marc Aliguer Càmere

Carles Ballbé Sala

Jordi Salvany Guerrero

Albert Sols Lladó

Adilson Tolentino de Freitas

Presbiterat

Marc Labori Bau

Melcior Trèmols Capo

Nomenaments Parroquials

01.09.15 – Rvd. P. Manuel Félez Vidal, O d M, rector de la parròquia de Sant Pau del Camp, de Barcelona.

01.09.15 – Rvd. P. Emili Marcos Souto, SDB, rector de la parròquia de Sant Joan Bosco, de Barcelona.

01.09.15 – Rvd. P. Josep M. Maideu Puig, SDB, rector de la parròquia de Maria Auxiliadora, de Barcelona.

01.09.15 - Rvd. P. Antoni Samsó Rabaixet, SDB, vicari de la parròquia de Sant Bernat de Claravall, de Barcelona.

21.09.15 – Rvd. P. Josep Ribalta Jovell, OFM, rector de la parròquia Mare de Déu de la Salut, de Barcelona.

21.09.15 – Rvd. P. Antoni Vilarrubla Grau, SDB, vicari de la parròquia de Maria Auxiliadora, de Barcelona.

24.09.15 – Rvd. Sr. Marc Labori Bau, vicari a la parròquia de Sant Josep, de Badalona.

24.09.15 – Rvd. Sr. Melcior Trèmols Capo, vicari de la parròquia del Sagrat Cor i vicari de la parròquia Sant Francesc de Pàola, ambdues de Barcelona.

24.09.15 – Rvd. Sr. Marc Aliguer Càmere, diaca adscrit a la parròquia de Sant Pere i a la parròquia de la Mare de Déu del Pilar, ambdues d'El Masnou.

24.09.15 – Rvd. Sr. Carles Ballbé Sala, diaca adscrit a la parròquia de Sant Josep i a la parròquia de Santa Maria, ambdues de Mataró.

24.09.15 – Rvd. Sr. Jordi Salvany Guerrero, diaca adscrit a la parròquia de Sant Ramon de Penyafort, de Barcelona.

24.09.15 – Rvd. Sr. Albert Sols Lladó, diaca adscrit a la parròquia de Santa Agnès, de Barcelona.

24.09.15 – Rvd. Sr. Adilson Tolentino de Freitas, diaca adscrit a la parròquia de Sant Joan d'Horta, de Barcelona.

Nomenaments no Parroquials

25.09.15 – Rvd. Sr. Robert Baró Cabrera, canonge del Capítol de la Santa Església Catedral Basílica de Barcelona.

25.09.15 – Rvd. Sr. Alfred Sabaté Botet, canonge del Capítol de la Santa Església Catedral Basílica de Barcelona.

Institucions d'Ensenyament Superior

10.09.15 - El Sr. Cardenal Arquebisbe, en virtut de les atribucions que li corresponen, d'acord amb els Estatuts de la Facultat de Filosofia de Catalunya, i obtingut el *nihil obstat* de la Congregació per a l'Educació Catòlica, com a Gran Canceller nomena Degà de l'esmentada Facultat el Rvd. Dr. Jaume Aymar Ragolta, per un altre trienni, amb la seguretat que exercirà aquesta tasca com un eficaç servei a l'Església.

10.09.15 - El Sr. Cardenal Arquebisbe, en virtut de les atribucions que li corresponen, d'acord amb els Estatuts de la Facultat de Teologia de Catalunya, i obtingut el *nihil obstat* de la Congregació per a l'Educació Catòlica, com a Gran Canceller nomena Degà de l'esmentada Facultat el Rvd. Dr. Joan Planellas Barnosell, per un trienni, amb la seguretat que exercirà aquesta tasca com un eficaç servei a l'Església.

Cartes

Edició de la carta pastoral del Sr. Cardenal Arquebisbe

Barcelona, 4 de setembre de 2015

Als preveres, diaques, religiosos, religioses, laics i laiques, membres del Consell Pastoral Diocesà i dels consells parroquials i arxiprestals, escoles cristianes i dirigents de moviments, associacions i altres entitats diocesanes

Benvolguts i benvolgudes,

Per indicació del Sr. Cardenal Arquebisbe us envio la Carta Pastoral *Sigueu misericordiosos*, que inclou els tres objectius relacionats amb l'Any Sant extraordinari i Jubilar de la Misericòrdia, al qual ens ha convocat el Papa Francesc.

Aquesta Carta Pastoral, que enguany s'ha editat en un sol format bilingüe, podeu trobar-la també penjada a la pàgina web de l'Arquebisbat de Barcelona (www.arquebisbatbarcelona.cat). Com l'any passat, la Carta Pastoral es lliurarà juntament amb l'edició del Full Dominical el proper diumenge 13 de setembre. A l'Arquebisbat de Barcelona i, fins que se n'exhaureixin les existències, en custodiem un romanent que resta a disposició de qui ho desitgi.

Rebeu una cordial salutació.

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari general i Cancellier

Visita guiada gratuïta a la Basílica de la Sagrada Família per a les parròquies de l'arxidiòcesi que ho sol·licitin

Barcelona, 30 de setembre de 2015

A tots els rectors de l'arxidiòcesi

Benvolgut Sr. Rector,

El Consell Episcopal de l'arxidiòcesi, l'òrgan de govern encarregat de les decisions pastorals i de les celebracions litúrgiques a la Basílica de la Sagrada Família, ha acordat facilitar **una visita guiada gratuïta a l'any per als fidels de les parròquies que ho sol·licitin**. Les visites se centraran en la simbologia religiosa del Temple i poden ser per a un grup màxim de 60 persones.

La gestió de les reserves haurà de tramitar-se mitjançant un correu electrònic, -com a mínim amb una setmana d'antelació a la visita-, a l'adreça electrònica següent: reserves@sagradafamilia.org o bé trucant al 93.198.07.05.

Esperant que aquesta iniciativa sigui del vostre interès, rebeu la meva salutació cordial,

Sergi Gordo Rodríguez, prev.
Secretari General i Canceller

In Pace Christi

Mn. Josep Llauradó Serrat

Mn. Josep Llauradó, canonge honorari emèrit de la catedral, rector emèrit de la parròquia de Sant Francesc de Pàola, morí en la pau de Crist el dia 18 de setembre de 2015, als 95 anys de vida cristiana i 67 de ministeri sacerdotal, acollit els darrers anys a la Residència Sacerdotal de Sant Josep Oriol, on lliurà la seva ànima a Déu.

Nasqué a Barcelona el 5 de març de 1920. Jove encara, fou cridat a participar en la guerra civil, i formà part de l'anomenada «quinta del biberó». Va escriure els seus records del temps de la guerra en el llibre «Vivències d'un estudiant de capellà a l'Exèrcit Popular, al camp de concentració i a la Legió (des del 27 d'abril de 1938 al 7 d'abril de 1940)». Va fer els estudis eclesiàstics al Seminari de Barcelona i va ser ordenat prevere el 13 de març de 1948 a la parròquia de la Puríssima Concepció.

La seva llarga tasca ministerial es va desenvolupar en les següents destinacions: vicari de Vilassar de Mar (1948), vicari de l'Hospitalet de Llobregat (1950), vicari de la parròquia de Sant Ignasi de Loyola (1951), vicari de Sant Jaume (1953), ecònom de Santa Magdalena de Canyelles (1954), ecònom també de Sant Pere d'Olivella i Sant Fèlix de Jafra (1955), ecònom de Calafell (1956), ecònom de Sant Cristòfol de Terrassa (1969), ecònom de Sant Francesc de Paula de Barcelona (1974). També fou administrador parroquial de Sant Cugat del Rec i de Santa Maria del Mar (1995).

L'any 1997 fou nomenat canonge honorari de la catedral. Durant diversos períodes fou arxiprest de la catedral i durant dos anys va tenir cura de l'església romànica del Poble Espanyol.

La missa exequial va celebrar-se el dissabte 19 de setembre a la capella de la Residència Sacerdotal. La va presidir Mons. Sebastià Taltavull, bisbe auxiliar i vicari general de la diòcesi, a qui el Sr. Cardenal Arquebisbe li va demanar que el representés en

aquesta celebració, donat que ell no podia fer-ho. Varen concelebrar els sacerdots de la Residència i altres sacerdots, entre els que hi havia Mn. Joan Anton Arenas, canonge de la catedral, els canonges Xavier Bastida i Francesc Raventós,; el rector de Santa Maria del Mar, Dr. Salvador Pié; el director espiritual del Seminari, Mn. Joan Rodríguez, i altres preveres. Actuà com a diaca, Mn. Josep Vidal, que va col·laborar uns anys amb Mn. Llauradó a la basílica de Santa Maria del Mar.

Varen participar en la celebració també les Religioses Hospitalàries de la Santa Creu que tenen cura de la Residència, la germana de Mn. Llauradó, Montserrat, que el va acompanyar els darrers temps a la Residència, donat que el mossèn estava molt disminuït en les seves facultats, altres familiars i feligresos de les parròquies on Mn. Josep desenvolupà el seu ministeri.

Es varen proclamar aquestes lectures: Job 19, 1.23-27a «Sé que el meu defensor viu»; Salm responsorial 22 «El Senyor és el meu pastor»; Romans 14, 7-9 «Tant si vivim com si morim, som del Senyor»; Evangeli de Joan 11, 17-27 «El teu germà ressuscitarà... Jo sóc la resurrecció i la vida».

A l'homilia, el Sr. Bisbe auxiliar va comentar els textos llegits, centrant les seves paraules en el misteri pasqual, la mort i i la resurrecció de Crist com a llum per al misteri de la mort. «La mort sempre és una assignatura pendent, però al llarg de la vida podem fer molts passos», va començar dient. També va dir: «Avui enterrem un prevere, Mn. Josep Llauradó, que ha viscut en la seva vida la crida de Jesús... Vida viscuda en el goig de la fe cristiana i del ministeri sacerdotal, prou vegades amb moments de dificultat i sofriment, i altres, oferint el seu servei de reconciliació, i dels quals viscuts en aquesta Residència de Sant Josep Oriol durant 17 anys, també amb el goig i la feblesa, unit a Crist».

Al final de la celebració, el canonge Dr. Xavier Bastida va llegir unes paraules del Dr. Joan Guiteras, degà del Capítol de la catedral, excusant la seva obligada absència, en les que recordava, entre altres coses, el llibre ja citat de Mn. Josep, que fou presentat a la catedral, i també la senzillesa, fortalesa i fidelitat amb què Mn. Josep Llauradó complia el seu ministeri pastoral a la nostra catedral. Es donà la circumstància que, pocs dies abans de la mort de Mn. Josep, morí també la seva germana Teresa, de les Filles de la Caritat, que visitava sovint el mossèn a la Residència. A aquest fet feia referència la poesia que el resident Mn. Joaquim Vives va dedicar al mossèn, i que es cantà com a comiat final: «Puja al cel on t'esperen els pares,/ els fidels que han gustat ta bondat/ i la monja a qui tant estimares,/ i frueix d'aquell goig sospirat.» Aquesta poesia cantada amb la música del cant «Trobarem a faltar el teu somriure» i el cant del «Rosa d'abril» foren la cloenda del comiat del mossèn difunt.

Capítols de religioses

Capítol d'eleccions

El Delegat Episcopal per a la Vida Consagrada de l'Arxidiòcesi de Barcelona, Mn. Francesc Prieto Rodríguez, va presidir el dia 19 de setembre de 2015, el Capítol d'eleccions de les Monges Clarisses de la Divina Providència de la Ciutat de Mataró i Arxidiòcesi de Barcelona.

Va resultar elegida com Abadessa de la Comunitat, per un segon trienni, la Rvda. M. Queralt (María Montserrat) BALLARÀ CANAL.

En tot es va observar el que prescriu el Dret Canònic, les Constitucions de l'Orde i el Cerimonial.

Conferència Episcopal Tarraconense

Nota dels Bisbes de Catalunya davant les eleccions al Parlament 2015

1. Tenint present que les properes eleccions al Parlament de Catalunya poden tenir una notable importància històrica, en tant que deixebles de Jesucrist i pastors de l'Església Catòlica, arrelada des dels primers temps del cristianisme a la nostra terra, volem contribuir a la reflexió dels ciutadans de Catalunya, amb la llum que ens ve de l'Evangelí de Jesucrist, conscients que estan en joc qüestions decisives a nivell institucional, polític i social. En el marc democràtic, creiem que també la nostra veu, exposada amb esperit de servei, pot enriquir el debat actual sobre el present i el futur del nostre país.

2. Continua tenint vigència el que vam afirmar sobre la identitat nacional de Catalunya en el document «Arrels cristianes de Catalunya» de 1985, i que vam recollir el 2011 en el nostre Document titulat «Al servei del nostre poble». Per això manifestem el nostre amor a la Pàtria catalana, a la qual l'Església ha volgut servir des dels seus inicis, i el nostre respecte per la legítima diversitat d'opcions que se sotmetran a votació.

3. Constatem que, amb el pas del temps, s'ha fet encara més palès i ha pres més intensitat allò que vàrem dir abans de les eleccions al Parlament de Catalunya del 2012. Aquests darrers anys s'han manifestat nous reptes i noves aspiracions, que afecten la forma concreta com el poble de Catalunya s'ha d'articular i com es vol relacionar amb els altres pobles germans d'Espanya en el context europeu. No toca a l'Església proposar una opció concreta, però sí que defensem la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat inalienable de les persones i dels pobles, i que recerquin amb constància la pau i la justícia.

4. Recordem el deure de tots els ciutadans a participar activament en les eleccions com una manera d'exercir la pròpia responsabilitat en la recerca del bé comú, i encara més en un moment crucial com el que estem vivint, que pot tenir conseqüències de llarga durada. Per això, cal que cadascú expressi per mitjà del vot les pròpies opcions, tenint present els grans valors que han d'estructurar la societat, com són el respecte als drets de les persones, de les famílies i les institucions, així com l'honestetat i la transparència de la gestió pública; i la regeneració de la política, pensada amb visió àmplia, i que prioritzi la justícia i l'atenció als més febles i als que sofreixen el pes de la crisi econòmica.

5. Entre tots haurem de continuar potenciant la convivència de la societat catalana dins la pluralitat d'idees, conviccions, opcions i sentiments, cosa que vol dir animar

la construcció d'una societat democràtica, solidària, acollidora amb els emigrants, respectuosa amb totes les sensibilitats i defensora de les llibertats. Caldrà continuar treballant per eradicar els efectes perniciosos de la crisi econòmica, cercant camins que permetin millorar la situació de tanta gent que viu en l'atur, en l'estretor, en la pobresa o en la marginació.

6. Demanem a la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, que intercedeixi perquè el nostre poble sàpiga discernir bé les seves opcions i trobi camins per a construir un futur més just i més fraterno, obert solidàriament a la realitat dels altres pobles del món.

Tarragona, 7 de setembre de 2015

Nota de la Secretaria de la Conferència Episcopal Tarraconense

«Davant les peticions de diversos mitjans de comunicació en relació a la posició dels Bisbes de Catalunya referent a les Eleccions al Parlament de Catalunya convocades per al proper 27 de setembre recordem que:

El passat dia 7 de setembre la Conferència Episcopal Tarraconense va fer pública una Nota dels Bisbes, aprovada per unanimitat, en la qual ja expressaven el seu criteri respecte d'aquestes Eleccions.

Els Bisbes de Catalunya es ratifiquen que no correspon a l'Església proposar una opció concreta, però sí que defensen la legitimitat moral de totes les opcions polítiques que es basin en el respecte de la dignitat de les persones i dels pobles, i que recerquin amb constància la pau, la solidaritat i la justícia.

Els Bisbes diocesans tenen en les seves respectives diòcesis la responsabilitat pròpia i immediata d'acompanyar i orientar els seus fidels, i així ho estan fent els Bisbes de Catalunya també en aquesta qüestió.»

Mn. Norbert Miracle, vicesecretari de la Conferència Episcopal Tarraconense
Barcelona, 22 de setembre de 2015

Organismes Diocesans

Càritas Diocesana: Carta sobre l'exposició «Som migrants»

Barcelona, 3 de juliol de 2015.

Benvolgut mossèn,

El 29 de juny vam inaugurar l'exposició «Som migrants» al Caixaforum de Barcelona, una exposició que relata el drama de les persones que han de creuar la frontera per sobreviure. A través d'una trenta de fotografies podem conèixer com viuen les persones que decideixen deixar casa seva i emprendre un llarg viatge. Un viatge que els fa creuar la frontera entre Mèxic i Estats Units i la més coneguda per nosaltre, la «frontera sud» entre Marroc i Espanya.

Per fer-ne difusió hem elaborat un cartell i el convidem a penjar-lo per donar a conèixer aquesta mostra de fotografies que vol recordar-nos, a través d'imatges colpidores, que el fet de prendre la decisió d'emigrar a un altre país és un dret fonamental de les persones i que tothom hauria de poder exercir-ho lliurement. La migració és i ha estat present en la vida de cadascun de nosaltres. En aquet sentit, tots i totes som migrants.

L'exposició, que és gratuïta i estarà a la sala 5 del CaixaForum del 30 de juny al 30 d'agost, ha estat organitzada per Càritas Diocesana de Barcelona, Entreculturas, el Servei Jesuïta a Migrants d'Espanya-MigraStudium, el Servei Jesuïta a Migrants de Mèxic i la Delegació de Pastoral Social de l'Arquebisbat de Barcelona.

Tan de bo aquestes fotografies ens ajudin a transformar la nostra mirada vers aquesta realitat, a fer-la més humana.

Li agraïm el seu suport per ajudar-nos a sensibilitzar sobre el drama que viuen milers de persones que creuen fronteres cercant una vida millor.

Cordialment,

Mn. Salvador Bacardit
Delegat episcopal

Salvador Busquets
Director

Servei Diocesà per al Catecumenat: Programa per al curs 2015-2016

Barcelona, 4 de setembre de 2015.

Benvolgut,

En primer lloc rep la meua cordial salutació i el desig que el treball pastoral que tens entre mans doni molt de fruit.

El motiu d'aquestes lletres és fer-te arribar el programa d'accions que el Servei Diocesà per al Catecumenat ha previst per al curs 2015-2016.

Les persones, ja adultes, que descobreixen Jesucrist i que demanen preparar-se per esdevenir cristians en rebre els sagraments de la Iniciació Cristiana, és una realitat que no esdevé estranya per a un bon nombre de parròquies de la nostra Església de Barcelona.

Creiem que encara ens cal un treball important donant a conèixer aquesta realitat pastoral i eclesial, així com sensibilitzar les nostres comunitats sobre el valor, el sentit i la gràcia de l'experiència d'aquests homes i dones, i sobre la responsabilitat d'acollir-los i d'acompanyar-los en el camí de la fe.

Per això et convidem a participar i a posar-te en contacte amb el Servei Diocesà per al Catecumenat de cara a comunicar la petició de les persones que demanen rebre el Baptisme.

Resto a la teua disposició per a ajudar, orientar en l'acolliment i l'acompanyament d'aquestes persones que han sentit la crida de Crist.

Rep una cordial salutació,

Mn. Felip-Juli Rodríguez Piñel
Delegat Diocesà per al Catecumenat

Calendari del curs 2015-2016.

—Formació per a catequistes i acompanyants de catecúmens: dijous 22 d'octubre de 2015, de 18 a 19.30h, Seminari Conciliar de Barcelona.

—Ritu d'ingrés al Catecumenat (infants): dissabte 28 de novembre de 2015, de 12 a 18h. Col·legi de la Sagrada Família (c. Avinyó, 20) i catedral de Barcelona.

—Ritu d'ingrés al Catecumenat (adults): 1r Diumenge d'Advent, 29 de novembre de 2015, de 16.45 a 28h. Catedral de Barcelona.

—Formació per a catequistes-acompanyants de catecúmens. Dijous 21 de gener de 2016, de 18 a 19.30h. Seminari Conciliar de Barcelona.

—Recés de Catecúmens. Diumenge 24 de gener de 2016, de 10 a 18h., Seminari Salesià «Martí-Codolar».

—Ritu d'elecció dels Catecúmens: 1r Diumenge de Quaresma, 14 de febrer de 2016, de 17.30 a 20h., S.E. Catedral de Barcelona.

Crònica

«Francisco, el padre Jorge», pre-estrena per a l'Església de Barcelona de la primera pel·lícula no documental sobre el Papa Francesc

Hi assistí el Sr. Cardenal Arquebisbe, Dr. Lluís Martínez Sistach

El dilluns 14 de setembre de 2015, uns dies abans de l'estrena a les sales de Catalunya del 18, es va celebrar un passi especial de la pel·lícula «Francisco, el padre Jorge», al cinema Aribau Club, sala 2 a les 19 h. amb l'assistència del cardenal-arquebisbe Lluís Martínez Sistach.

Es tracta de la primera pel·lícula no documental sobre el papa Francesc que arriba a les pantalles. El director gallec Beda Docampo, ens ofereix aquesta producció argentina, sobre la vida de Jorge Mario Bergoglio, des que era un adolescent fins a la seva elecció com a Pontífex el 13 de març de 2013.

És una adaptació del llibre de la vaticanista argentina del diari «La Nación», Elisabetta Piqué, titulat «Francisco, vida y revolución». Narra com una periodista –interpretada per Sílvia Abascal- s'aproxima a l'arquebisbe de Buenos Aires- meritori Darío Gandinetti- durant el conclave del 2005. A partir d'aquí reconstrueix la seva vida des de l'adolescència, la crida vocacional, l'ingrés als jesuïtes, els seus primers anys com a sacerdot, el temps de la dictadura i el seu servei com a bisbe, fixant la seva atenció en la permanent lluita contra la pobresa, la prostitució, l'explotació laboral, la droga i la corrupció per a culminar amb la seva elecció com a papa.

Aquesta producció senzilla però correcta ens permet aproximar-nos als anys més desconeguts del papa Francesc. Narrada amb finalitat biogràfica i amb un clar destí comercial lloa la figura de Jorge Bergoglio i ens dóna a conèixer alguns detalls de la seva personalitat amb la seva austeritat, el sentit de l'humor, l'opció pels pobres i la capacitat de resistència.

Pel·lícula indicada per a parròquies i centres educatius es situa en l'estela d'altres pel·lícules sobre la vida de papes com «Juan XXIII, el papa de la paz» (2002) Giorgio Capitani o «El Papa Juan Pablo II» (2005) de John Kent Harrison. En aquest cas sorprèn tant la proximitat de la producció amb l'inici del papat com que precedeix altres produccions que estan en fase de realització o postproducció i que aviat arribaran als cinemes.

Una nova oportunitat de comptar amb una material audiovisual interessant que permet accedir a una reflexió posterior sobre les principals claus i opcions d'església en el proper Any Sant de la Misericòrdia.

Amb una salutació fraterna i cordial

Mn. Peio Sánchez

Departament de Cine de la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de l'Arquebisbat de Barcelona

Inici del procés diocesà de beatificació de la religiosa Maria Encarnació Colomina i Agustí

El cardenal Lluís Martínez Sistach presidí el 15 de novembre, a les 19 hores, en el saló del Tron del Palau Episcopal la sessió d'obertura diocesana de la causa de beatificació de la serventa de Déu mare Maria Encarnació Colomina i Agustí, cofundadora amb Sant Josep Manyanet de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret. L'acte va celebrar-se després d'haver obtingut el *nihil obstat* de la Congregació per a les Causes dels Sants.

Des de fa alguns mesos, ja ha treballat la comissió de teòlegs per a la revisió dels escrits de la serventa de Déu i la comissió de perits en història per a recollir tota la documentació que permetrà conèixer i aprofundir la vida i virtuts de la serventa de Déu.

L'acte es va obrir amb el cant «L'Esperit del Senyor vindrà a vosaltres» i una pregària a l'Esperit Sant, feta pel Sr. Cardenal Arquebisbe. Seguí un parlament sobre la figura de la serventa de Déu, a càrrec del Postulador de la causa, P. Josep M. Blanquet, SF., que presentà la mare Maria Encarnació Colomina sobretot com a filla espiritual de Sant Josep Manyanet i cofundadora de la congregació femenina. Al final de les seves paraules presentà el nomenament procuratori, que fou examinat i admès pel Sr. Cardenal i pels membres del Tribunal. Seguidament el Secretari General i Canceller, Mn. Sergi Gordo, va llegir la carta de la Congregació de les Causes dels Sants concedint el *nihil obstat* per a la introducció de la causa i el decret de constitució del Tribunal.

Tot seguit, el Sr. Cardenal Arquebisbe i els membres del Tribunal van fer el jurament prescrit, i també ho va fer el Postulador, que lliurà al Sr. Cardenal la llista de testimonis, que fou acceptada pel Sr. Cardenal Arquebisbe i pel jutge delegat. El Tribunal que ha de realitzar el procés diocesà està constituït pel P. Ramon Domènech Castells, OFM, com a jutge delegat; pel P. Vicente Benedito Morán, OP, com a promotor de justícia, i per la Sra. Chiara Rostagno, com a notària-actuària. El jutge delegat assenyalà

com a lloc per a les sessions del Tribunal la seu del Tribunal Eclesiàstic de Barcelona, al carrer del Bisbe, 5, i afegí que la primera sessió seria l'endemà, 16 de setembre, amb la declaració de la Rvdma. M. Montserrat del Pozo, superiora general de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret.

Després el Sr. Cardenal Arquebisbe i el Jutge delegat varen demanar al Sr. Secretari general i canceller de la diòcesi que aixequés l'acta de la present sessió –cosa que va fer, i la va firmar i llegir – i unint-hi tota la documentació prèvia, la va lliurar a la Notària actuària de la causa.

Acomplerts tots dels tràmits reglamentaris, varen pronunciar unes paraules el Sr. Cardenal Arquebisbe i la mare Montserrat del Pozo, superiora general de la congregació de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret.

La superiora general va donar les gràcies per aquell acte al Sr. Cardenal i als membres del Tribunal. Va dir que la causa de beatificació de la mare Colomina era un desig molt sentit per la congregació i un motiu d'acció de gràcies a Déu per la realitat de la congregació, ara ja present en els cinc continents, gràcies amb la recent fundació a Indonèsia (Àsia). De la mare Colomina va dir que fou un model de serenitat, confiança i humilitat fent possible la congregació de les que Sant Josep Manyet anomenà «les filles del miracle». Va expressar la seva esperança i la seva joia per la introducció de la causa en l'Any de la Vida Consagrada i el desig que la causa de beatificació de la cofundadora sigui un estímul per a viure el carisma manyanetià: viure les virtuts de la Sagrada Família de Natzaret, ajudant a les famílies per mitjà de l'educació dels infants i els joves.

Paraules del Sr. Cardenal Arquebisbe

El Sr. Cardenal Arquebisbe, Dr. Lluís Martínez Sistach, va dir. «Hem iniciat un esdeveniment d'Església molt important: la causa de beatificació de la mare Maria Encarnació Colomina i Agustí, una cristiana i una persona consagrada a Déu que va viure la seva vocació fonamental a la santedat.

Durant la seva vida, el Senyor la va anar portant per diversos camins en el seu lliurament radical al seguiment de Jesucrist amb la professió dels consells evangèlics. Concepcionista, Filla de la Sagrada Família de Natzaret i posteriorment cofundadora de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret. Segueix els camins del Senyor amb l'ajut sempre de Déu, de la gràcia, de la pregària, de la celebració de la fe, de la caritat, però també amb l'acompanyament de Sant Josep Manyet.

Els camins del Senyor no van ser fàcils per a ella humanament parlant. Però sempre va passar pel davant el seu amor al Senyor i als germans, viscut amb senzillesa, amb fortalesa, amb fidelitat i amb discerniment, cercant sempre el bé de les persones, en

l'educació dels infants i joves i formant les religioses a fi que fossin –i siguin– una família per a les famílies. La vida de la vostra cofundadora posa en relleu la importància que té per al bé de les persones i per al bé de la societat la fe cristiana i la vida dels cristians i de les realitats d'Església. Històricament ha estat així i continua essent així. És el valor de la fe, del missatge de Jesús, de l'Evangelí. Per això cal reconèixer i valorar aquest servei de l'Església al món. ¿Què seria de la nostra ciutat sense les parròquies, les comunitats religioses, les escoles de l'Església, Càritas i moltes altres realitats eclesials? ¿Què seria en el camp de l'espiritualitat, de la pobresa, de l'ensenyament, de la salut, de la marginació, de la vellesa, etc.? Seria una ciutat força pobra, malgrat que hi hagi altres institucions que fan quelcom.

Hem d'estimar l'escola com un instrument molt necessari per a la formació humana i cristiana dels infants i joves. Per a tots vosaltres, religiosos i religioses, laics i laiques que porteu els col·legis de les Missioneres Filles de la Sagrada Família de Natzaret, aquest acte i la vida de la mare Maria Encarnació és un estímul, una empenta per intensificar la vostra joiosa i preuada vocació de mestres, per formar persones i cristians, per donar una formació global, amb una dimensió religiosa i transcendent.

Acabem aquest acte amb un agraïment a Déu per l'obra bona que començà i portà terme la mare Maria Encarnació Colomina i per haver-nos donat un testimoni de fe, esperança i caritat en la vida i mort de la nostra germana. Felicito ben cordialment les Missioneres Filles de la Sagrada Família i desitjo un bon treball al tribunal i als col·laboradors.»

L'acte es va cloure amb l'himne de la família manyanetiana, la tornada del qual diu així. «Natzaret, vida amagada/ que t'obres com una flor,/ en el Crist ets estimada:/ de tu ens ve tot el que és bo», i amb la benedicció final del Sr. Cardenal Arquebisbe als assistents que omplien totalment el saló del Tron del Palau Episcopal, amb la presència de religiosos i religioses de les congregacions masculina i femenina, professors i professores, pares i mares de família de les escoles de les dues congregacions, molts dels quals també eren antics alumnes de les esmentades escoles.

Apunt biogràfic de la serventa de Déu

Maria Encarnació (en el segle, Manuela) Colomina i Agustí (1848-1916) va néixer el 24 de desembre de 1848 a Os de Balaguer (La Noguera, Lleida) i fou batejada l'endemà, el dia de Nadal. La fe viscuda a la família i a la parròquia afavorirà en ella el desig de consagrar-se a Déu. Després d'un intent de vida religiosa a les Concepcionistes de Tremp, que ha d'abandonar per motius de salut, i guiada per Sant Josep Manyanet, el 1877 ingressa a l'Institut que ell havia fundat l'any 1874, les Filles de la Sagrada Família. En començar el noviciat a Horta (Barcelona) va rebre el nom de Maria Encarnació; va fer la seva professió religiosa el 23 d'abril de 1879; al cap de poc temps fou nomenada superiora de la Casa Noviciat.

La reforma que va viure l'Institut l'any 1880 va comportar uns canvis que l'allunyaven del carisma de Sant Josep Manyanet. Un grup de dones fidels a ell es reuní a Barcelona sota la guia de la serventa de Déu, mare Maria Encarnació, i després de dotze anys d'espera van obtenir l'aprovació de l'Institut restaurat amb el nom de Filles de la Santa Casa de Natzaret.

El 1874 funden a Aiguafreda, i la mare Maria Encarnació serà la superiora i mestra de novícies d'aquesta casa, bressol de la restauració de l'Institut. El 1898 va assumir la fundació del col·legi Mare de Déu dels Àngels (la Sagrera-Barcelona). Mentrestant s'obren el col·legi Sant Josep, de Barcelona, i l'escola parroquial de Sant Joan de Vilatorrada. El fundador li va confiar la direcció de l'Institut que ella va conduir amb prudència i responsabilitat fins a 1905.

A partir d'aleshores la serventa de Déu viurà a les comunitats de Sant Josep i del col·legi Mare de Déu dels Àngels, dedicada a la pregària, donant testimoni de caritat i contemplant i fent vida les virtuts de la Sagrada Família de Natzaret.

El 24 de novembre de 1916, durant la celebració de l'eucaristia, pateix un atac d'apoplexia; la seva situació va empitjorant, i mor en olor de santedat la matinada del 27 de novembre de 1916.

Acte acadèmic de presentació de l'encíclica «Laudato sí»

Presidí l'acte el Cardenal Arquebisbe, Dr. Lluís Martínez Sistach

El 16 de setembre de 2015 a les 19.30 hores, a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona, va tenir lloc l'acte acadèmic de presentació de l'encíclica del Papa Francesc «Laudato sí» («Lloat sigueu»), dedicada als problemes de l'ecologia.

Fou un acte ajornat per motiu de les vacances d'estiu, però va constituir com la presentació oficial d'aquest document a la nostra arxidiòcesi, aspecte manifestat pel fet que fou un acte convocat pel Sr. Cardenal Arquebisbe com a Gran Canceller de les Facultats eclesiàstiques, que presidí l'acte, i que va estar acompanyat del degà de la Facultat Antoni Gaudí d'Història de l'Església, Arqueologia i Arts Cristianes (FHEAG), Dr. Armand Puig; del degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC), Dr. Joan Planellas; i del degà de la Facultat de Filosofia de Catalunya (FFC), Dr. Jaume Aymar. El Sr. Cardenal al final pronuncià unes paraules sobre el significat d'aquest document, paraules que es publiquen íntegrament en la secció del Prelat en aquest mateix número del BAB.

Els professors Emili Marlés (FTC), Lluc Torcal (FHEAG) i Miquel Ramon Fuentes (FFC), especialistes en la relació entre les ciències i la teologia, van exposar els diferents temes de l'encíclica, en la qual el Papa exposa el tema ecològic com a «problema

global», que afecta tota la humanitat, «i que només es podrà resoldre amb la implicació de tots», creients i no creients. El Papa busca intensament aquest diàleg amb tots els homes, ja que la implicació de tots és imprescindible per superar els reptes ecològics i de justícia social que van molt lligats», va assegurar el Dr. Emili Marlés, en la primera intervenció.

En aquesta encíclica es veu molt clar que l'ecologia no és únicament una qüestió de reciclar –que també-. L'encíclica vol mostrar les arrels profundes del problema ecològic per constatar que és una conseqüència del desordre del cor humà que anomenem pecat. Que és el que trenca l'harmonia amb un mateix i que des d'aquest epicentre inicia una disharmonia amb Déu, amb els altres i amb la naturalesa. La solució global no es pot donar si no s'ataquen alhora tots aquests fronts. «Tot està connectat. Per això es requereix una preocupació per l'ambient unida a l'amor sincer envers els éssers humans i a un constant compromís davant els problemes de la societat» (LS 91). «Una conversió personal i una fraternitat que porten a la promoció activa de la justícia i a una mirada de servei i d'admiració envers la creació», va apuntar el Dr. Marlés.

«En aquesta encíclica el Papa Francesc fa un ampli ús de la llum que ens ve de la raó quan analitza la situació ecològica actual, tenint tant presents les dades que ens aporten les diverses ciències com la llum que ens ve de la fe. L'encíclica és un exemple de la fecunditat intel·lectual que hom pot aconseguir quan conjuga bé els diversos camps del coneixement humà, respectant l'autonomia de cada saber, els seus mètodes i les seves maneres de fer. Crec que és un camí que tant les diverses ciències com la teologia hem de seguir transitant», va concloure el Dr. Emili Marlés.

El Dr. Lluc Torcal, doctor en Física, professor de la Facultat Antoni Gaudí i prior del monestir de Poblet, va descriure els aspectes més ecològics de la «Lloa segueu». «L'encíclica representa un nou element de la Doctrina Social de l'Església i, per tant, el seu contingut s'ha d'integrar dins del Magisteri de l'Església i no es pot qualificar d'opinió o de concessió a les modes del temps. L'encíclica, com a part de la Doctrina Social de l'Església que és, no tracta simplement del problema ecològic i ambiental des d'una perspectiva teòrica, sinó que mira clarament cap a l'acció a través d'un procés de conversió ecològica integral», va explicar el P. Lluc Torcal.

«Aquest procés de conversió obre el cor a una mirada contemplativa, capaç de lloar Déu per les seves obres i treballar per la sanació de la nostra casa comuna, el nostre planeta. L'encíclica analitza detalladament tots els vectors ambientals i la situació en què es troben, les causes que han conduït a la situació actual i algunes de les reaccions que aquestes situacions comporten. En fer aquesta anàlisi detallada, el Papa assumeix com a propi tot el coneixement que la ciència del nostre temps ha assumit sobre l'estat del nostre planeta. Fent això, el Papa ens està dient que el diàleg de la religió amb la ciència no només és necessari, sinó que també pot convertir-se en font de coneixement

de Déu i de la seva creació: el llibre de la naturalesa té en la ciència un legítim interès», va concloure el Dr. Torcal.

El Dr. Miquel Ramon Fuentes, professor de la FFC, va subratllar els aspectes més socials de l'encíclica. «Un dels conceptes que més utilitza el Sant Pare en el document és el de la relació. L'home no es pot concebre a si mateix sense estar relacionat amb les persones i amb la natura. La separació actual entre home i natura és deguda al paradigma tecnocràtic, que considera que tot problema humà ha de tenir o tindrà una solució tècnica. L'home és molt més que la seva dimensió econòmica; és en tu que cerca la relació amb les altres persones i amb el Tu diví».

«Això implica considerar la explotació de la natura a partir d'uns nous paràmetres que van més enllà dels estrictament econòmics i productius, arribant a concrecions tan detallades com pot ser, per exemple, la planificació d'una ciutat que afavoreixi les trobades entre els ciutadans i la natura. Per dur a terme aquests projectes no és suficient una reglamentació, un control i unes sancions. El Papa diu que és necessari tenir una autoritat política mundial que ajudi a prendre decisions i a portar-les a terme», va concloure el Dr. Miquel Ramon Fuentes.

L'acte fou una lectura molt àmplia i profunda dels molts aspectes que inclou el document pontifici, feta des de les tres facultats eclesiàstiques. Com va dir el Sr. Cardenal Arquebisbe en les paraules finals: «Penso que els ponents ens han introduït molt bé en el contingut riquíssim del document pontifici. El mateix títol de l'encíclica ens porta a Sant Francesc d'Assís i és una invitació que el Papa Francesc ens fa a lloar el Creador en les seves criatures i a descobrir la nostra responsabilitat envers la natura i el planeta Terra».

Inauguració del curs 2015-2016 al Seminari Conciliar de Barcelona

El dilluns, 21 de setembre, tingué lloc la inauguració del nou curs al Seminari Conciliar de Barcelona. L'acte va començar amb la reunió dels seminaristes i els formadors amb el Sr. Cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat pel Sr. Bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, i el rector del Seminari, Mn. Josep Maria Turull.

El rector del Seminari va indicar que el curs estarà marcat per cinc eixos fonamentals: la lectura, aprofundiment i aplicació de l'encíclica *Laudato si'* del papa Francesc; la celebració de l'Assemblea ordinària del Sínode de bisbes, que vol guiar i il·luminar, a la llum de l'Evangelí, els fidels catòlics respecte a la vida familiar i matrimonial; la celebració de l'Any Jubilar de la misericòrdia; la celebració dels 700 anys de la mort de Ramon Llull, que ve acompanyada per la possible confirmació del culte i la seva proclamació com a Doctor de l'Església. A més a més, a finals de juliol de l'any vinent, tindrà lloc la Jornada Mundial de la Joventut a Cracòvia (Polònia).

El curs es presenta amb alegria i amb esperança, amb la incorporació de nous seminaristes: una nova incorporació de Sant Feliu de Llobregat i sis de l'arxidiòcesi de Barcelona. Respecte al Seminari Menor, hi ha dos seminaristes de Barcelona i un seminarista de la diòcesi de Solsona. Més alegries es presenten encara a la diòcesi de Barcelona amb l'ordenació de dos nous preveres i cinc diaques, que tindrà lloc el dijous, 24 de setembre, a la basílica de la Sagrada Família.

Tant el rector, com els senyors bisbes, van tenir unes paraules per als seminaristes. Van recordar que la tasca principal del seminarista és l'estudi i la pregària personal quotidians. No es tracta de deixar-se arrossegar per la rutina, sinó que cal projectar el curs des de la nostra llibertat i responsabilitat, preguntant-nos cada dia quina és la voluntat de Déu, què em demana el Senyor en aquest curs. També és molt important portar en el cor la dimensió eclesial, viure la pastoral en harmonia amb tota la diòcesi; en definitiva, caminar amb l'Església. Se'ns va recordar també que havíem de ser agraïts pel do de la vocació sacerdotal i no oblidar que, com a pastors, hem d'imitar la misericòrdia del Bon Pastor; no exigint molt als altres i poc a nosaltres mateixos, sinó essent com l'Església, mare i mestra, acollint tots els necessitats de misericòrdia.

Després de la reunió inicial celebrarem l'Eucaristia, presidida pel Sr. Cardenal. En l'homília ens va exhortar a actuar segons la vocació a la que Déu ens ha cridat. Ell ens ha creat i ens coneix, i la nostra plenitud passa per adherir-nos a la seva voluntat.

La trobada va acabar amb un sopar, donant-se així per inaugurat el curs 2015-2016.

Jason Delgado
Seminarista de Barcelona

La FJM comença un curs «engrescador»

La FJM dóna el tret de sortida a un nou curs «esperançador i engrescador»

La Fundació Joan Maragall (FJM), que després de 25 anys continua amb la vocació de servei a una comunitat tot construint un espai de referència, un espai de creació, de pensament, de diàleg i de debat, va obrir el curs 2015-2016 el 28 de setembre de 2015, en un acte presidit pel Sr. Cardenal Arquebisbe, les paraules del qual es publiquen a la Secció del Prelat.

El president de la FJM, el Dr. Josep Maria Carbonell, qualifica d'«engrescador» el nou curs. «Allò que de fet és engrescador és la tasca tan necessària –en una societat com la nostra– de no dimitir de la creació de pensament, de seguir oferint contingut, pensament i un espai per a compartir-lo», va dir durant l'acte d'inauguració de curs, que va tenir lloc a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona.

La FJM, que compta amb una nova pàgina web (www.fundaciojoanmaragall.org) en la qual es pot trobar tota la informació sobre la programació del curs i accedir als àmbits d'actuació d'una manera més fluïda i intuïtiva, té previstos dos cicles en col·laboració amb altres institucions: amb l'Aula Eixample (UdEC-UPF) un cicle sobre l'humor; i amb la Unió de Religiosos de Catalunya organitzant amb un cicle sobre la vida religiosa i la seva contribució al país, dins l'Any de la Vida Consagrada.

També organitzarà una nova edició –la vuitena– del cicle sobre *Claus de lectura de la Bíblia*. En aquesta ocasió es reflexionarà sobre la Bíblia com a gran codi cultural des de la poesia i la literatura, des de la pintura, des de la filosofia i des de la ciència. Coordinat per Pere Lluís Font, el curs oferirà cinc mirades personals encarregades a perfils diferents. I abans de Nadal, les sessions de reflexió teològica que ofereix la FJM enguany aniran a càrrec del Dr. Gabriel Amengual, amb un tema molt suggerent sobre dimensions de l'existència cristiana: interioritat, memòria i alteritat. Igualment, prosseguirà la reflexió amb alguns seminaris interns, com per exemple el de patrimoni sacre i el de l'islam –que es realitza des de fa una quinzena d'anys.

Pel que fa a les publicacions de la FJM, els propers números de la revista *Qüestions de Vida Cristiana* –coeditada amb Publicacions de l'Abadia de Montserrat– portaran per títol *Ecologia* i *Europa: retrobar l'ànima*. La col·lecció *Quaderns de la Fundació Joan Maragall* tindrà continuïtat amb dos números dedicats a la figura de Lluïl: un que recollirà la lliçó inaugural de l'acte, del Dr. Albert Soler, i un segon d'un treball també sobre Ramon Lluïl –un acostament des dels seus proverbis–, l'autor del qual és un jove intel·lectual que va rebre ara fa dos cursos l'Ajut a la Formació.

El president de la FJM també va avançar que abans de final d'any es publicarà a la col·lecció *Cristianisme i cultura* un llibre del professor Gabriel Magalhães, pensador i escriptor portuguès: *Mirall de vida. Una lectura quotidiana de l'Evangelí*, una reflexió pausada, en clau poètica, alhora espiritual i de contingut cultural. Un testimoniatge de la seva fe en diàleg amb el món que de ben segur interpel·larà el lector.

I a començaments de 2016 un treball del professor Pere Lluïl Font, vicepresident de la FJM: *Cristianisme i modernitat. Per una inculturació moderna del cristianisme*. Es podran llegir els textos que recullen la reflexió de l'Aula Joan Maragall.

El Dr. Albert Soler *obre* l'any Lluïl mostrant la potència innovadora de les seves propostes

La FJM, a través de la lliçó inaugural del curs, va voler «obrir» l'any Lluïl, que començarà el proper mes de novembre per commemorar el setè centenari de la seva mort. Per aquesta raó va convidat el Dr. Albert Soler, doctor en filologia catalana (UB) i professor de literatura catalana medieval, especialitzat en la literatura catalana del segle XIII –sobretot en Ramon Lluïl i Arnau de Vilanova– perquè impartís la ponència d'obertura 2015-2016. El Dr. Soler l'ha titulada *Ramon Lluïl, creativitat, espiritualitat i renovació des de la perifèria*.

Ramon Llull va ser un laic, casat i amb fills, que es va veure abocat a procurar-se una formació autodidacta», va dir el Dr. Soler. «Va desplegar una intensa activitat intel·lectual, missional i política sempre des de les perifèries geogràfiques, eclesials i culturals. Aquest fet, però, no el va limitar en cap sentit; al contrari, la seva acció i el seu pensament són d'una creativitat desbordant i il·limitada, sempre a la recerca de noves maneres de fer possible la comunicació de la veritat entre les persones».

La conferència del professor Soler analitza alguns elements del nou marc conceptual i simbòlic que desenvolupa Ramon Llull per mostrar la potència innovadora de les seves propostes. Finalment, i partint d'algunes idees que ha plantejat el papa Francesc, el Dr. Albert Soler va acabar exposant «la necessitat d'identificar el centre i les perifèries personals i institucionals per tal de prendre consciència dels condicionants que limiten o afavoreixen el desenvolupament de la creativitat».

Ajut a la formació centrat en l'estudi mistagògic de la llum a l'espai litúrgic per a Lorena Duque

Un dels objectius i finalitats de la FJM és promoure vocacions de persones joves que tinguin capacitat i vulguin treballar en el camp del diàleg entre la fe i qualsevol dels àmbits de la cultura. La FJM tracta de suscitar i promoure futurs intel·lectuals cristians sensibles a les relacions entre la pròpia disciplina, tant en el camp de les ciències de la naturalesa com en el de les ciències humanes, i el cristianisme, fent veure les repercussions religioses i les implicacions humanístiques, ètiques o polítiques del tema estudiat. D'aquesta manera, el Dr. Josep M. Carbonell va anunciar que aquesta quinzena edició de la convocatòria la FJM atorga l'ajut a Lorena Duque González, que sota la direcció de la professora Elisa Valero Baños treballarà el projecte *La llum en l'espai litúrgic de l'arquitectura contemporània*. El seguiment per part de la FJM anirà a càrrec del Dr. Ignasi Boada.

Lorena Duque és llicenciada en arquitectura (UIC) i Màster en Restauració de Patrimoni Arquitectònic per la UPM. Actualment està realitzant el projecte final del Màster d'Arquitectura i Art per a la Litúrgia en el Pontifici Institut Litúrgic de Sant Anselm de Roma centrat en l'estudi mistagògic de la llum a l'espai litúrgic. El projecte que realitzarà gràcies a l'ajut de la FJM té com a finalitat estudiar el nexa existent entre la fe cristiana i l'arquitectura contemporània a través de la llum. L'objectiu d'aquesta recerca és, doncs, «obrir noves perspectives per la construcció de les esglésies del nou mil·lenni, en un clima de diàleg interdisciplinari i d'obertura cap a un llenguatge contemporani, sense que impliqui la renúncia al seu caràcter mistagògic, irrevocable en un edifici d'aquesta mena».

Informació

La Fundació Pere Tarrés ha concedit 8.974 beques per a colònies i casals d'estiu per a 4.034 infants en risc social

—*Les beques s'han incrementat un 22% respecte l'any passat i un 198% en els darrers 4 anys.*

—*La Fundació Pere Tarrés ha destinat més de 990.000€ a aquests ajuts.*

—*La campanya «Ajuda'ls a créixer» permet que els infants en situació vulnerable puguin tenir accés a les activitats de lleure durant l'estiu.*

Fundació Pere Tarrés (8/09/2015) – Aquest estiu, 4.034 infants en situació de vulnerabilitat social han tingut l'oportunitat de poder participar en 8.974 colònies i casals d'estiu becats per la Fundació Pere Tarrés gràcies a la campanya «Ajuda'ls a créixer». Aquesta xifra suposa un 22% més d'ajuts que l'any passat. Donar aquesta oportunitat als nens i nenes de famílies amb dificultats socioeconòmiques aquest estiu ha estat possible gràcies al suport de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona, la Diputació de Tarragona, el 0,7% de l'IRPF per «altres finalitats socials», l'Obra Social de La Caixa, i la col·laboració de diverses organitzacions, empreses i particulars. En total, la Fundació Pere Tarrés ha destinat 991.646,33€ a aquests ajuts.

Ens els darrers quatre anys, la Fundació Pere Tarrés ha hagut d'incrementar un 198% el nombre d'ajuts atorgats a les famílies amb necessitat. Malgrat aquest augment, ha aconseguit atendre totes les sol·licituds rebudes. Per concedir les beques, la Fundació realitza un rigorós procediment per analitzar la situació socioeconòmica de cada nen o nena, i assignar-li l'activitat d'educació en el lleure més adient.

Amb aquesta campanya, la Fundació Pere Tarrés pretén que cap infant es quedi sense colònies ni casals d'estiu a causa de les dificultats socioeconòmiques de les seves famílies i així garantir l'accés a l'educació en el lleure de tots els nens i nenes. De fet, per a molts d'aquests infants, aquests dies de colònies i casals suposen un trencament amb la seva realitat quotidiana. Poder jugar amb altres infants i joves de la seva mateixa edat, en un entorn educatiu, amb monitors i monitores pendents d'ells i que esdevenen el seu referent és una experiència que tant els mateixos infants i joves com les famílies destaquen essencial per al seu creixement com a persones.

Com s'han distribuït les beques

Activitat	Beques concedides
Activitats dels centres d'esplai i centres socioeducatius diaris	2700
Activitats pròpies de la Fundació a les cases de colònies i casals	103
Colònies socials	
Colònies al Ripollès	54
11 colònies a Tiana procedents de centres oberts municipals gestionats per la Fundació Pere Tarrés	540
Colònies per a infants de centres tutelats de la Generalitat de Catalunya (CRAES)	35
1 colònia maternoinfantil	40
1 colònia per a infants amb sordesa	30
Casals socials	
Casal Raval (Barcelona)	89
Casal Zona Franca (Barcelona)	35
Casal de Tarragona	40
Casal de Santa Maria de Ciurana (Tarragona)	40
Casal de Cornellà	40
Casal del Vendrell	30
Casal de Montcada i Reixach	40
Casal de Torelló	29
Casal de Granollers	40
Casal Parets del Vallès	30

Beques menjador Educo	62
Beques menjador a casals de Tarragona	52
Activitats per a adolescents	
Transpirenàica Social i Solidària	5
TOTAL	4034

Aquest estiu, la Fundació Pere Tarrés ha incrementat els seus esforços per oferir colònies i casals d'estiu becats durant el mes d'agost, moment en què la situació dels infants en situació de pobresa s'agreuja perquè disminueix la xarxa d'assistència social i els recursos.

De fet, conscients de la importància que té treballar en xarxa amb altres entitats i els serveis socials per aconseguir el benestar dels més petits, la Fundació Pere Tarrés ha tornat a buscar la col·laboració dels serveis socials municipals d'ajuntaments on la Fundació Pere Tarrés porta projectes socials i educatius per infància en situació vulnerable. D'aquesta manera, s'han becat colònies i casals per infants atesos a serveis socials de les ciutats de Barcelona, Tarragona, Cornellà, Esplugues, El Vendrell, Montcada i Reixac, Torelló, Parets del Vallés, Granollers, Molins de Rei, Olesa de Montserrat, Pineda de Mar, Sant Cugat del Vallés, Sabadell, Badia del Vallès, Alella, Arenys de Munt, Mataró, Premià de Mar, Guissona, Cervera i Els Plans de Sió.

A més, per primer any la Fundació Pere Tarrés ha becat adolescents i joves per participar en la Transpirenàica Social i Solidària, amb la voluntat d'adaptar les activitats a les inquietuds i necessitats de la seva edat. Es tracta d'una iniciativa d'inclusió i transformació social en què adolescents en situació de vulnerabilitat social realitzen una travessa en un entorn positiu i sense barreres socials, com són els Pirineus.

Aquests 4.034 infants són part dels més 20.000 nens i nenes que aquest estiu han participat en les colònies i casals de la Fundació Pere Tarrés, l'entitat d'educació en el lleure més gran de Catalunya amb més de 200 centres d'esplai.

I un cop finalitzades les colònies i casals d'estiu, la campanya solidària «Ajuda'ls a créixer» de la Fundació Pere Tarrés continua treballant per facilitar la igualtat d'oportunitats dels infants en el seu accés a l'educació en el lleure durant el curs escolar.

La Fundació Pere Tarrés vol agrair la col·laboració en la campanya «Ajuda'ls a créixer –Cap infant sense colònies» a les administracions, empreses i particulars així com a l'Agrupació d'Amics de la Fundació Pere Tarrés, La Vanguardia, el Diari Ara, El Periódico de Catalunya, Televisió de Catalunya, Catalunya Ràdio, RAC 1, Ràdio Estel, Full Dominical, Transports Metropolitans de Barcelona, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Fundació Probitas, Hotelsa, Wurth, Cacaolat, Dentaïd, Ladival, T-Systems ITC Iberia, Fundació Joia, Barnabitas, Educo, Clear Channel, Fundació Manuel Lao, Bar Merbeyé, Mandiram Centro, La Casa de Carlota, Autocars Julià, JCDecaux, Grup Bon Preu.

Nota de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb el immigrants, amb motiu de la crisi generada per l'entrada de refugiats per la frontera Est d'Europa

Davant els dramàtics esdeveniments que envolten l'entrada de refugiats a Europa, la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els immigrants, que aplega una vintena d'organitzacions que treballen entorn al fet migratori, fem nostres les paraules de la nota pública divulgada el 2 de setembre per Caritas espanyola, Justícia i Pau d'Espanya i la Confederació de Religiosos d'Espanya (CONFER).

Per això, reclamem que es revisin en profunditat les ineficients polítiques d'immigració i asil europees i, enlloc de centrar-se en el control i la por, posin en el centre la protecció de les persones, els drets humans i la integració social, estableixin vies legals d'accés a Europa i impulsin decididament polítiques coherents de cooperació al desenvolupament i de promoció de la democràcia i la pau en el nostre entorn i arreu del món.

A la vegada, fem una crida a les institucions i governs de Catalunya, Espanya i Europa per tal que posin en marxa plans d'emergència per l'acollida humanitària d'aquestes persones, procedents majoritàriament de països que pateixen greus conflictes armats (Síria, Afganistan, Iraq, Líbia...) als quals Europa no és aliena.

SUMARI

Prelat

Carta pastoral «Sigueu misericordiosos».....	453
Pla Pastoral Diocesà «Misericordiosos com el Bon Pastor».....	470
<i>Decrets</i>	473
<i>Cartes</i>	477
<i>Homilies i al·locucions</i> : Homilia en la missa celebrada amb motiu de la Diada de Catalunya. Paraules del Sr. Cardenal en la presentació de l'encíclica «Lloat sigueu» del Papa Francesc. Paraules del Sr. Cardenal en la inauguració del curs acadèmic de la Universitat Ramon Llull. Homilia en la festa de la Mare de Déu de la Mercè.	479
<i>Paraula i Vida</i> : La maternitat de l'Església; el Papa Francesc i l'àvia Rosa; el nou Pla Pastoral Diocesà; Jesús a la presó.	486
<i>Comunicats de premsa</i>	491
<i>Articles i declaracions</i> : ponència a la Trobada de la Comunitat de Sant'Egidio a Tirana (Albània). Entrevista al Sr. Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, per a la revista Vida Nueva ...	496

Secretaria General

<i>Ordes sagrats</i>	504
<i>Nomenaments parroquials</i>	504
<i>Nomenaments no parroquials</i>	505
<i>Institucions d'Ensenyament Superior</i>	505
<i>Cartes</i> : Edició de la carta pastoral del Sr. Cardenal Arquebisbe. Visita guiada gratuïta a la Basílica de la Sagrada Família per a les parròquies de l'arxidiòcesi	506
In pace Christi: M.I Sr. Josep Llauredó i Serrat	507
<i>Capítols de religioses</i>	509

Conferència Episcopal Tarraconense

Nota dels bisbes de Catalunya davant les eleccions al Parlament 2015. .	510
Nota de la secretaria de la Conferència Episcopal Tarraconense.....	511

Organismes diocesans

Càritas Diocesana: Carta del director sobre la crisi dels refugiats.....	512
Servei Diocesà per al Catecumenat: Programa per al curs 2015-2016	513

Crònica

Prestrena a Barcelona de la primera pel·lícula sobre la vida del Papa Francesc.....	515
Inici del procés diocesà de beatificació de la religiosa Maria Encarna-	

ció Colomina	516
Acte acadèmic de presentació de l'encíclica «Laudato si'»	519
Inauguració del curs al Seminari Conciliar	521
La FJM comença un curs «engrescador»	522

Informació

La Fundació Pere Tarrés ha concedit 8.974 beques per a colònies i casals d'estiu per a 4.034 infants en risc social	525
Nota de la Plataforma d'entitats cristianes sobre els immigrants.....	528

Subscripció anual: 30,05 €

Exemplar solt: 3 €

530 [78] setembre -BAB 155 (2015)

El preu de la subscripció comprèn només l'edició del «Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona» de l'any en curs

